

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 272

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciskan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 290

Maribor, petek 29. novembra 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v uravi ali po pošti 14 dia
Dostavljen na dom 16 dia, tušina 30 dia.
POSTNI ČERKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1.—

Protiofenziva pri Podgradcu

Italijanske čete so pričele pri Podgradcu protiofenzivo — Iz Aten poročajo, da Grki še drže zavzete položaje — Italijani so se umaknili iz Argirokastra proti Tepelaniju in izpraznjujejo tudi Santi Kvaranto

BITOLJ, 29. novembra. Reuter. Italijanska vojska je pričela na področju fronte pri Podgradcu močno protiofenzivo. Italijansko letalstvo je srdito bombardiralo Lerin v Grčiji. Usoda Podgradca, katerega so Grki sicer že osvojili, se ga pa hočejo Italijani zopet polastiti, še ni odločena.

Poročila s posameznih bojišč

VČERAJSNJE ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 29. nov. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče vojno poročilo z grškega bojišča: Včeraj so na grškem bojišču čete 11. armade na več točkah izvedle protinapade, ki so bili kronani z uspehom. Dve letalski eskadri, sestavljeni iz več sto letal, sta sodelovali taktično skupaj s kopenskimi silami in bombardirali poleg tega tudi naslednje sovražnikove vojaške cilje: letališče v Kozaniju, kjer je bilo uničenih devet letal, med temi pet zažganih, letališče v Lerinu, kjer je bilo uničenih pet lovskih letal in bombardirana železniška postaja v Florini. Vsa naša letala so se vrnila.

GRKI DRŽE POLOŽAJE

ATENE, 29. nov. Reuter. Italijanska letala so težko bombardirala Kri; prav tako pa je 6 italijanskih rušilcev obstreljevalo severno krško obalo. Grki so zavzeli še nekaj višin, pri Podgradcu pa

držijo svoje pozicije.

BOJI NA CERAVI

BEOGRAD, 29. nov. AA. Bitka na Ceravi traja z vso odločnostjo, kajti gre za strateško važnost Pogradca. Včeraj se je topniški dvoboj začel ob 3. zjutraj ter je trajal brez prestanka do 4. pop. Italijani so začeli s protiofenzivo. Prihod maršala Badoglia na čeravski sektor je izredno poživil aktivnost italijanskih čet. Častniki angleškega glavnega štaba so tudi prišli na čeravski sektor, da prevzamejo poveljstvo operacij.

GRKI V ARGIROKASTRU

BEOGRAD, 29. nov. Reuter. Grške čete so včeraj zavzele mesto Argirokastr, važno strateško oporišče in letališče v južnozahodni Albaniji. Mesto je padlo po dolgotrajnem boju na nož, ki se je razvijal tudi po ulicah. Italijanske čete se umikajo po načrtu proti čestnemu križišču Tepelaniju, ki leži 33 km zračne črte severozahodno od Argirokastra ob reki Voiuši. Od tod vodi glavna cesta k

Valoni. S tem so grške čete tudi onemogočile Italijanom obrambo pristanišča Santi Kvaranta (Porta Edda). Italijani se iz tega pristanišča umikajo v severno-zahodni smeri. Med odločilno bitko za Argirokastr je došlo do težkih letalskih spopadov nad mestom med italijanskimi in angleškimi letalci. Tri od desetih italijanskih letal so bila sestreljena. (Mesto Argirokastr je sedež za škadarsko prefekturo najmočnejšega albanskega okrožja, ki ima 119.000 prebivalcev. Leži v kotlini Keravnskega pogorja, dela Epira. Nad njim so še razvaline starega Argirona. Danes šteje 13.200 prebivalcev.)

NAPAD NA DODEKANEZ

LONDON, 29. nov. Reuter. Letala angleške mornarice so napadla pristanišče Laki na otoku Leros v Dodekanezu ter Tripolis v Libiji. V Lakiju je nastal v pristanišču požar. Poškodovana je tudi neka ladja, za katero se misli, da je vojna. V Tripolisu je bilo napadeno pristanišče in ladje. Nastal je požar, ki ga je bilo opaziti še čez eno uro iz daljave 100 km.

GRSKA POMOŽNA VOJSKA

ATENE, 29. nov. Atenska agencija javlja, da je Grčija mimo pol milijona mobiliziranih vojakov mobilizirala še milijon mladeničev, zlasti v starosti od 18. do

20. leta. Razpostavili so jih na mesta, kjer bodo lahko po svojih močeh in sposobnostih koristno pomagali glavni vojski v njenem zaledju.

TUJI NOVINARJI NISO IZGNANI

ATENE, 29. nov. Atenska agencija odločno zanika vse vesti, ki krožijo po tujini, da so bili iz Grčije izgnani vsi novinarji, razen angleških in ameriških. Vsi novinarji lahko nemoteno opravljajo svoje posle v Atenah.

ITALIJANI O ANGLEŠKI POMOČI

MILAN, 29. novembra. Stefani. »Popolo d'Italia« piše o angleških trditvah, da pošilja neprestano Grški pomoč, naslednje: »Jasno je, da Grčija brez tuje pomoči ne bi mogla voditi bojev proti Italiji. Na drugi strani je pa sumljivo, kako more Velika Britanija, ki je sama v nevarnosti, nuditi pomoč še Grkom? Kadar se vidi, kako pošilja Anglija obupne pozive za pomoč v Ameriko, potem je jasno, da bodo sile osi na kraju vendarle zmagale. Ni tedaj čudno, če se Angleži tega plašijo ter zahtevajo z vseh strani pomoči. Zedinjene države so pa tudi same prepričane, da bodo zmogle sile osi. Kajti, če bi bile USA prepričane, da je Velika Britanija v stanju premagati Nemčijo in Italijo, bi se ne bile tako oboroževale za obrambo zahodne hemisfere.

Strašno prelivanie krvi v Romuniji

Železogardisti more na veliko bivše državnike in ostale osebnosti — Prelivanje krvi tudi že v obračunavanjih na deželi — Vlada je razglasila obsedno stanje, a ba e ne obvlada položaja

CARIGRAD, 29. nov. ZPV. Po informacijah, ki so jih prejeli turški listi iz Romunije, je položaj tam zelo kritičen. Železogardisti niso izvršili samo strašnega zločina v Jilavi, kjer so med drugimi, kakor se je sedaj izvedelo, pobili tudi bivšega ministrskega predsednika in večkratnega vojnega ministra Argesiana, bivšega notranjega ministra Marinésca, večkratnega ministra Madgeara, bivšega pravosodnega ministra Jamandija itd., ampak more še dalje posamezne bivše ministrske predstavnike, ministre in generale. Razen tega je bilo mnogo bivših politikov in odličnikov tudi znova aretiranih. Prelivanje krvi se je razširilo iz mest na deželo in povzroča celo anarhijo. Antonescova vlada se trudi, da bi obvladala položaj, a brez posebnega uspeha. V Romuniji vlada anarhija. Pričakuje se, da bodo sedaj nemške čete upostavile red in mir. Obstaja pa nevarnost, da bodo Madžari vkorakali v južno Transilvanijo, ki je ostala še romunska, izključene tudi niso spremembe v sami vladi. Sinoči je bilo razglašeno nad vso državo obsedno stanje in oblast je prevzela vojska.

Vedno novi krvavi zločini

BUKAREŠTA, 29. nov. Rador. Predsedstvo ministrskega sveta javlja: »Dne 26. novembra so neznani nasilneži odvedli iz stanovanja bivšega ministra

bilo prerušetano po revolverjskih streljih. Dne 27. novembra so nasilno ugrabili v stanovanju v Sinaji univ. prof. Nikolo Jorge. Še isto noč so oblastva uvedla strogo preiskavo in iskala zločince, da bi našla in osvobodila bivšega ministrskega predsednika, toda, vsi napori so ostali zaman. Oddelek orožnikov je našel 28. t. m. truplo profesorja Jorge v vasi Stresnik v okrožju Prahove. Prerušetano je bilo po šestih revolverjskih streljih. Vlada je odredila, naj se poiščejo krivci, ki bodo kaznovani strogo po zakonu.

BUDIMPEŠTA, 29. nov. Reuter. V diplomatskih krogih so prejeli nocoj sporočilo, da je bilo v Ploestiju ubitih nadaljnjih 29 pristašev bivših režimov kralja Karola.

BUKAREŠTA, 29. nov. Transradio. Večina ubitih sovražnikov »Železne garde« je spala, ko so jih postreljali. Legionarsko predsedstvo zanika tuje vesti, da bi bili ustreljeni pred smrtjo mučeni.

ARETACIJE MORILCEV

BUKAREŠTA, 29. nov. Reuter. Situacija v Romuniji je kritična. Poročajo, da je bilo aretiranih 18 članov Železne garde,

ki so v zvezi z umori.

POOSTRENE KAZNI

BUKAREŠTA, 29. nov. Stefani. Antonescu je podpisal dekret, ki predvideva za atentatorje proti osebnosti svobodi kaznen pet do deset let ječe. Ista kazen bo zadela one, ki bodo povzročili škodo na privatni imovini. Za uboje, izvršene po premisleku, je določena smrtna kazen. Kazen se mora izreči v roku deset dni po zločinu ali odkritju zločina.

INTERVENCIJA NEMSKIH ČET

BUKAREŠTA, 29. nov. CBS. Nemške čete so prišle iz Ploestija v Bukarešto, da zaščitijo mesto pred vsako eventualnostjo. Na tisoče članov Železne garde je prišlo včeraj z vlakom in avtomobili v Bukarešto.

Spopadi med Siamom in Indokino

SINGAPORE, 29. nov. Reuter. Thailandska (siamska) vlada uradno sporoča, da je nastal spopad med njenimi in francoskimi letali iz Indokine. Pet francoskih letal je letelo nad mestom Makhanpanom, ki so pričela streljati na siamska letala, ko so jim letela naproti. Francoska letala so odvrгла 2 bombi, ki sta zadeli policijsko poslopje ter ranili 5 oseb. V zrač-

ni bitki, ki je sledila, so bila sestreljena tri francoska letala. Za ta napad so bile izvršene represalije.

TOKIO, 29. nov. Agencija Domej javlja, da je vrhovno poveljstvo siamske vojske izjavilo, da je primorano seči po obrambi, ker hoče Indokino napasti Siam.

ZOPET EKSPLOZIJA V AMERIKI

TAKOMA, Washington, 29. nov. Reuter. Munijsko skladišče je na misteriozen način eksplodiralo. Okoli 12 m visoka zgradba je zletela na koščke. Še 20 km daleč so bila razbita okna na hišah.

WASHINGTON, 29. novembra. Reuter. Velika eksplozija je razdejala skladišče v Topenisu, v državi Washington. Več oseb, za katere se še ne ve, kdo so, je zasutih v klefi. Eksplozija je bila tako močna, da so pobite vse šipe na oknih daleč naokrog.

Sodijo, da je eksplozija nastala, ker se je vžgal dinamit.

WASHINGTON, 29. nov. Reuter. Eksplozija v skladišču Topenisa je terjala doslej devet smrtnih žrtev. Ne ve se še, koliko ljudi je zakopanih pod razvalinami. V oddelku za plin je nastal požar, ki je zažgal dinamit in vrgl poslopje v zrak.

HOARE PRI SUNERJU

MADRID, 27. nov. Reuter. Britski poslanik sir Hoare je obiskal španskega zunanjega ministra Sunerja.

MADGEARU

Madgeara. Njegovo truplo so zdaj našli v gozdu Snagov pri Bukarešti. Telo je

Pomorski spopad pri Sardiniji

Južno od Sardinije so se spopadle italijanske in angleške vojne ladje ter letala — O rezultatih spopada poročajo Italijani in Angleži zelo različno, da si ni mogoče ustvariti jasne sodb

RIM, 29. nov. ZPV. Kakor je poročalo italijansko vrhovno poveljstvo včeraj, je nastal v sredo popoldne južno od Sardinije spopad med skupino italijanskih in angleških bojnih ladij. Italijanske brodovje se je takoj spustilo z angleškimi v boj. Pri tem sta bili poškodovani dve angleški križarki, dočim je italijansko križarko »Fiume« zadela sovražna granata, ki pa ni eksplodirala. Hudo poškodovan pa je bil italijanski rušilec »Lanciere«. Sestreljeni sta bili dalje dve sovražni letali. Angleško brodovje se je nato oddaljilo, a ga je italijansko letalstvo zopet dohitelo 200 km južno od Sardinije. Bombe so zadele tu neko angleško matično ladjo za letala, eno oklopnico in eno križarko. Vse tri so bile poškodovane, na oklopnici je izbruhnil požar. Italijani so sestrelili tam pet letal, sami pa izgubili dve. Na Rdečem morju so bile potopljene iz konvoja po

italijanski podmornici tri angleške ladje. LONDON, 29. nov. Reuter. Admiraliteta javlja: V bojih med angleškimi in italijanskimi pomorskimi edinicami pri Sardiniji so bile poškodovane naslednje italijanske vojne ladje: 3 križarke, 2 rušilca in 1 oklepnicca.

RIM, 29. nov. Posebni dopisnik agencije Stefani, ki je na neki italijanski ladji prisostvoval bitki južno od Sardinije, je poslal naslednji radiogram: »Včeraj zjutraj je bilo vreme zelo lepo. Po morju se je videlo daleč naokrog. Ob 10. so italijanske edince, ki so bile južnovzhodno od rta Teulade, opazile na obzorju angleški bombnik in ga začele takoj obstreljevati. Pojavilo se je še več angleških bombnikov, zato so slutili, da mora biti v bližini angleška eskadra vojnih ladij. Angleška letala so zasledovala smer italijanske plovbe ter se držala pri-

bližno 125 km vstran. Kmalu zatem je dobila italijanska eskadra obvestilo o smeri in hitrosti angleških ladij. Zaplula je sovražniku naproti in sprejela boj. Ob 12.30 so opazili angleške ladje na obzorju in začela se je bitka. Dve angleški križarki sta bili kmalu zadeti z 20.30 cm izstrelki. Streljati je začela tudi italijanska oklepnicca »Vittorio Veneto« iz topov najtežjega kalibra. Boj je postal vedno bolj vroč. Angleži so bili v prepričanju, da bodo lahko ponovili udarec pri Tarantu, zato so poslali proti »Vittoriju Venetu« sedem svojih letal s torpedi. Italijanski bojni ladji se je pa po spretnem manevriranju posrečilo, izogniti se napadu. Na sovražna torpedna letala je bruhal pravi peklenjski ogenj iz ladijskih topov, tako da so bila prisiljena, umakniti se. Angleške križarke so se umaknile iz dosega topov »Vittoria Veneta«. Ugo-

tovljeno je, da je bila neka angleška križarka tipa »Kent« težko poškodovana, prav tako druga križarka tipa »Birmingham«. V italijanski edinci je bila težje prizadeta le neka kontratorpedovka. Ostali napadi angleških bombnikov so bili brez uspeha. Ena sovražna letala je bilo sestreljeno.

RIM, 29. nov. Stefani. Po naknadnih vesteh je ugotovljeno, da je italijanska križarka tipa »Fiume«, za katero so menili, da je težje poškodovana, izšla brez poškodb iz bitke pri Sardiniji.

ITALIJANI DEMANTIRAJO

RIM, 29. nov. Stefani. Vest londonskega radia, da so angleška letala napadla v Indijskem oceanu italijanske vojne edince, potopila enega izmed nosilcev letal in težko poškodovala drugi dve vojni ladji, kvalificirajo tu kot izmišljotino. V Indijskem oceanu ni bilo nobenega spopada med italijanskimi vojnimi ladjami in angleškim letalstvom. Nasprotno, angleške bojne ladje, ki so se skušale približati obalam italijanskega imperija v Vzhodni Afriki, so bile pregnane s streljanjem obalnih baterij.

Nemški napad na Liverpool

Nemški letalci izvršujejo dalje sistematične uničevalne napade na posamezna angleška središča in so v pretekli noči napadli Liverpool — Med tem so angleški letalci dalje uničevali kraje v Nemčiji

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 29. nov. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Daljnometni topovi vojne mornarice so streljali na zbirajoče se ladje v Doverju. Neugodne vremenske razmere so omejevale delovanje letalstva. Navzlic temu so letala metala bombe v noči med 26. in 27. novembrom in včeraj na London in na Avenmouth. Eno bojno letalo je snoči v nizkem poletu napadlo neko tovarno orožja pri Berntislandu in doseglo dva uspešna zadetka na neko veliko delavnico. Razen tega so bili bombardirani Grimsby, letališče Great Dreifield in neko letališče pri Lincolu. Doseženih je bilo več uspešnih zadetkov. Preteklo noč je več angleških letal z bombardiranjem poškodovalo več stanovanjskih hiš v zahodni Nemčiji. Ubite so bile štiri osebe, več pa ranjenih. Zbita so bila štiri sovražnikova letala. Izgubili smo pet letal.

DANAŠNJE POROČILO

BERLIN, 29. nov. DNB. Piloti, ki so se vrnili iz Anglije, so sporočili, da Li-

verpool gori. Že prvi nemški napadi so povzročili ogromne požare in razdejali velik del mesta. Sledili so nadaljnji napadi, ki so z doslej neznano silovitostjo razdejali drugo največjo angleško pristanišče. Komaj so pogaseni požari v Birminghamu in se še kadil iz pepela Coventryja, že so razdejani veliki skladišča pšenice, dokl, tovarne za letala in druge naprave v Liverpoolu. Zračna bitka proti življenjskim točkam Velike Britanije se bo z vso ostrino nadaljevala.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 29. nov. Reuter. Liverpool in več krajev ob reki Mersey je bilo napadenih v teku noči. Materialna škoda je velika, sorazmerno majhno pa je število žrtev. Napadena je bila tudi južna angleška obala. Angleški bombniki so bili nad Düsseldorfom in Mannheimom, kjer so napadli petrolejske tanke in municijska skladišča. Anversa, Boulogne in Le Havre so bili spet napadeni. Nad Malto, ki je včeraj doživela 5 napadov, je bil sestreljen en italijanski bombnik in en lovec.

UČINKI V LIVERPOOLU

LONDON, 29. nov. Reuter. Področje Merseya in ostali deli severozahodne Anglije so bili včeraj prizorišče hudih letalskih napadov. Porušenihi je bilo mnogo hiš, število ranjenih in mrtvih pa ni večje, kakor so prvotno mislili, ko so bombe deževale na pokrajino. V Liverpoolu so bombniki uničili skladišča za pšenico in doke ter poškodovali rezervoarje olja in tovarne za letala.

LONDON, 29. nov. Reuter. Močne skupine angleških bombnikov so napadle ponoči Boulogne, Le Havre, Anverso ter vojaške naprave v zahodni Nemčiji.

AMERIKA O BOMBARDIRANJU

NEW YORK, 29. nov. DNB. Pod velikimi naslovi poročajo ameriški dnevniki v dopisih iz Londona o učinkih nemškega bombardiranja angleških mest. Pravijo, da je bila vržena ogromna količina težkih bomb. Posebno je trpel Liverpool ter poedini kraji v vzhodni, južni in srednji Angliji.

Moskva za mir na Balkanu

Značilna izjava sovjetskega diplomata Soboljeva — Tudi nemški poslanik Papen je izjavil v Ankari, da Nemčija ne namerava rušiti miru na Balkanu — Zanimive informacije italijanskega in švicarskega tiska

SOFIJA, 29. nov. DNB. Glavni tajnik sovjetskega komisarijata za zunanje zadeve Soboljev, ki je v sredo na potovanju iz Sofije prispel v bolgarsko mesto Ruščuk na Donavi, je izjavil zastopnikom tiska, da se obzorje na Balkanu jasni. Turčija in Bolgarija ne želita nikake vojne. Sovjetska zveza je ohranila svoje simpatije do Bolgarije in ji bo tudi v bodoče pomagala. Govorice, da zahteva SSSR romunsko Moldavijo, niso resnične. Soboljev je ob koncu izjavil, da je sedaj obiskal Bolgarijo že drugič in odnaša iz nje najboljše vtise. Soboljev je nadaljeval potovanje v Bukarešto, kjer se je včeraj udeležil nadaljevanja sej donavske rečne konference.

ANKARA, 29. nov. Reuter. Kakor smo iz dobro poučenega vira izvedeli, je nemški poslanik von Papen zagotovil odločujočim turškim osebnostim, da Nemčija ne namerava rušiti miru na Balkanu in tudi nima nikakega namena napasti Turčijo. Po vesteh, ki so tu razširjene, se upira rušitvi miru na Balkanu Sovjetska zveza.

RIM, 29. nov. ZPV. Dopisnik »Stampe« Russo poroča iz Beograda, da je bil obisk Soboljeva v Sofiji sprejet v Beogradu z razumevanjem in informacije iz Sofije potrjujejo, da Bolgarija nikakor ne namerava prenehati s silo spreminiti sedanji položaj. Sile ostajajo Bolgarijo sicer za svojo prijateljico, vendar ne za-

htevajo od nje aktivnega sodelovanja ali formalnega pristopa k trojni zvezi. Vzne-mirjenje na Balkanu je le v interesu angleške propagande. Dopisnik »Stampe« iz Sofije pa naglašava važnost obiska Soboljeva v Sofiji, katerega tolmači tako, da želi Bolgarija še dalje ohraniti tradicionalne zveze z Rusijo, dočim želi Rusija sama s svoje strani, da se njena navzočnost na Balkanu občuti. Ni dvoma, da je bil korak Soboljeva v Sofiji v zvezi s stališčem Turčije, ni pa mogoče verjeti raznim verzijam. Gotovo bo le to, da je namen Sovjetske zveze vplivati tako v Sofiji kakor v Ankari pomirjevalno, ne pa vznemirljivo.

CURIH, 29. nov. ZPV. V zvezi s položajem Bolgarije piše »Neue Zürcher Zeitung« glede obiska sovjetskega diplomata Soboljeva v Sofiji, da stoji Sofija še vedno v znaku diplomatskega ravnotežja med Rimom, Berlinom in Mosko.

Japonska trgovinska pogajanja

TOKIO, 29. nov. DNB. Predstavnik japonskega zunanjega ministrstva je izjavil, da so francosko-japonska trgovinska pogajanja prenešana v Tokio zato, da se podrobneje preučijo interesi obeh sil v Indokini. Japonska ni prekinila svojih pogajanj v Bataviji, zato želi, da se gospodarski stiki med Holandsko Indijo in Ja-

Vprašanje bolgarskega izhoda na Egejsko morje ostaja še dalje odprto, ni pa aktualno. Kakor zatrjujejo v diplomatskih krogih, se stališče Bolgarije do grško-italijanskega konflikta ne bo spremenilo. V tem oziru obstaja v južnovzhodni Evropi mnenje, da bo mogel ostati celotni položaj vsaj do spomladi nespremenjen. Pri tem igra tudi veliko vlogo vreme, ki pozimi na Balkanu ni prikladno za večje operacije.

CURIH, 29. nov. ZPV. Kakor poročajo iz Sofije, so v Bolgariji ukinili odredbe o zatemanju mest in krajev. Sofija je ponoči zopet popolnoma razsvetljena. Ta ukrep tolmačijo kot manifestacijo vlade, da hoče ostati Bolgarija še dalje nevtralna.

CARIGRAD, 29. nov. ZPV. Turška vlada je razširila obsedno stanje nad vso evropsko Turčijo.

legacijo bo vodil poslanik v Tokiu in bo štela 20 članov.

TOKIO, 29. nov. DNB. Šef japonske trgovinske delegacije v francoski Indokini, Macumia je odletel z letalom v Tokio. Ostali člani japonske delegacije se bodo vrnili na Japonsko sredi decembra.

Finski prezident Kalio odstopil

HELSINKI, 29. nov. DNB. Predsednik finske republike, Kalio, je poslal vladi naslednje pismo: »Kakor je iz priloženega zdravniškega spričevala razvidno, boleham za boleznijo, ki mi preprečuje, da bi še dalje izvrševal svoje posle. Bolezen se je pokazala zdaj kot dolgotrajna. Ker je to smatrati po čl. 25 ustave kot trajno oviro za redno izvrševanje državnih poslov, sporočam vladi, da odredi vse za nove volitve predsednika republike.« Vlada je v zvezi z odstopom Kalia predložila parlamentu zakonski predlog, po katerem bodo oni volilci, ki so volili Kalia, izbirali zdaj novega predsednika države. Mandat novega predsednika bo trajal le do onega dne, do katerega je imel pravico dosedanji prezident republike.

Razprava o pomoči Angliji

NEW YORK, 29. nov. Stefani. Finančni odbor senata je začel z razpravo o finančni pomoči Veliki Britaniji. Rezultati te konference bodo služili kongresu za osnovo razprav. V zvezi s tem bo ukinjen tudi Johnsonov zakon.

Oboroževanje Holandske Indije

WASHINGTON, 29. nov. Reuter. Holandska Indija je naročila v USA velike količine tankov in drugega vojnega materiala. V oktobru je bilo tej koloniji dovoljen naročil za vojne namene v iznosu 11.160.363 dolarjev.

TRGOVINSKA POGAJANJA MED SSSR IN USA

WASHINGTON, 29. nov. Stefani. Trgovinska pogajanja med sovjetsko Rusijo in USA se bodo skoro spet nadaljevala.

ZAŽGANA VAS

ATENE, 29. nov. Reuter. Iz Aten poročajo, da so Italijani na umiku iz naselja Igomanice zažgali vas. Niti ena hiša ni ostala cela. Italijanska letala so bombardirala več cest in točk v ozadiju grške fronte. Napaden je bil tudi Krf.

ANGLIJA ODBILA FRANCOŠKI PROTEST

STOCKHOLM, 29. nov. Transradio. Angleška vlada je odbila francoski protest glede napada na Marseille. Najbrže bo odgovorila, da je bil napad izvršen po nesporazumu.

Mariborska napoved. Pretežno oblačno vreme, ponekod bo snežilo. Včeraj je bila najvišja temperatura 7.4. danes najnižja 0.5, opoldne 3.2.

Gospodarske vesti

Maksimirane cene koruze

Izhodišče za splošno stabilizacijo cen?

Ko smo na tem mestu poročali o do-
bri koruzni letini ter kljub temu nena-
vadno visokim cenam koruze, ki niso
mogle biti opravičljive s slabo letino,
kot pri pšenici, niti niso bile s cenami
pšenice v nikaki zdravi relaciji, smo ome-
nili tudi, da bo vsemu temu verjetno sle-
dilo na merodajnih mestih maksimiranje
koruznih cen in kot jamstvo, da bo
uspeh dosežen, še prisilni odkup. Izra-
zili smo samo bojazen, da ne bi bile cene
previsoko maksimirane. Saj pri dejanskih
razmerah pomeni navadno maksimalna
mera v resnici minimalno. Navedli smo
tudi, da pri določitvi maksimuma nika-
kor ne bi smeli jemati za izhodišče vla-
dajoče cene na tedaj še svobodnem tr-
žišču. Opozorili smo tudi na prizadeva-
nja gotovih agrarnih krogov, posebno
vojvodinskih veleposestnikov, da bi se
cene, če so že maksimirane, maksimirale
visoko. Nekateri gospodarski krogi pa
so ravno v zvezi z visokimi koruznimi
cenami zahtevali kontrolo cen za vse
predmete od osnovnih surovin pa do
končnih fabrikatov.

Sedaj je vlada izdala uredbo o prome-
tu s koruzo, ki določa najvišje dovoljene
cene koruze za l. 1940-41. Ta cena zna-
ša za umetno sušeno koruzo s 14% vlage
250 din, za surovo koruzo s 26 do 28%
vlage pa 200 din za 1 mtc. Za vsak od-
stotek manj kot 26% vlage, se dodaja
še 4 din pri ceni. Tako bo imela normal-
no posušena koruza v aprilu ceno 2.50
din. Te cene veljajo za proizvajalce. Na-
vedena cena z dodatkom 5% velja tudi
za belo koruzo, za činkvatin pa sme
znašati dodatek 20%. Na področju, ki
ne spada v produkcijsko, bodo določile
banske uprave po zaslišanju urada za
kontrolo cen, maksimalne paritetne cene,
ki se določijo tako, da se dodajo osnovni
maksimalni stroški za prevoz in kolo.
Kateri okraji spadajo v produkcijsko pod-
ročje, bosta določila minister trgovine in
hrvatski ban. Veletrgovci smejo priraču-
nati zgornjim stroškom dokazane pre-
vozne stroške in dodatek za režijske
stroške, kolo in svoj zaslužek največ do
12 din za 100 kg. Dodatek, ki ga lahko
na račun režije in zaslužka pribije trgo-
vec na drobno, bo določil urad za kon-
trolo cen. Banske uprave pa bodo po za-
slišanju urada za kontrolo cen določile
tudi cene za koruzno moko in zdrob.

Vsi presežki koruze, ki so potrebni za
prehrano prebivalstva in vojske se lahko
prisilno odkupijo po čl. 2. uredbi: 1. pri
proizvajalcih, ki imajo 100 do 500 mtc ko-
ruze v zrnu ali koruzne moke, polovica
presežka preko hišne in gospodarske po-

trebe, in pri proizvajalcih, ki imajo čez 500
mtc koruze ali koruzne moke dve tret-
jini presežka preko hišne in gospodar-
ske potrebe; 2. pri ostalih, ki niso pro-
ducenti, pa vse količine, ki presegajo
hišno in gospodarsko potrebo. Minister
trgovine in ban Hrvatske lahko določita
za prisilni odkup še večje količine.

Uvedena so tudi prevozna dovoljenja
za prevoz koruze in koruzne moke iz
produkcijskega področja v neprodukcijsko,
brez katerega je niti železnice, niti
privatni prevozniki ne smejo prevažati.
Izdaja jih Prizad. Izjeme veljajo samo za
vojsko in za poštne pošiljke. Prepoveda-
no je za človeško ali živalsko hrano pri-

merno koruzo uporabljati za izdelovanje
špirta ali druge industrijske ali obrtne
syrhe, če tega ne dovoli kmetijski min-
ist. hrv. ban. Vsa skladišča morajo biti
na razpolago Prizadu za običajno nagra-
do po pogojih, ki jih predpišeta kmet
minister in ban. Splošna upravna oblast
lahko izda tudi odločbo o njihovem pri-
silnem zakupu. prav tako morajo biti na
razpolago tudi sušilnice, če niso izkori-
ščene.

Določene so tudi kazni za prekrške.
Uredba pooblašča finančnega ministra, da
sme izdati državno garancijo do zneska
pol milijarde din za posojilo, ki ga bo
Prizad najel za izvršitev nalog, ki mu jih

daje ta uredba.

Za primerjavo naj navedemo, da so
znašale cene koruzi na veliko lani v ok-
tobru za 100 kg 114.50 din (pšenice 155),
létos v avgustu 327.50 din, v septembru
341.25 din in v oktobru (povsod sremska)
254 din (pšenice 313)

Minister dr. Andres je izjavil, da je
morala vlada začeti pri temeljnih proiz-
vodih, da bi zaustavila druginjo in iz-
vedla stabilizacijo cen vseh predmetov,
ki se pridelujejo iz domačih surovin. Iz-
dala je uredbo o koruzi, ki je temelji za
prehrano domačega prebivalstva. Stabi-
lizacija cen koruze in pšenice ter neka-
terih drugih pridelkov daje možnost za
uvvedbo splošne kontrole, ki je danes im-
perativna. S tem, da je vlada določila
ceno na podlagi stvarne tržne cene ko-
ruze, je hotela omogočiti pridelovalcu
dostojno odškodnino, preprečiti pa ve-
rižništvo.

Dobili smo še koruzni kruh

Za Slovenijo je predpisan, na podlagi
člena 7 uredbi o ukrepih za preskrbo
prebivalstva in vojaštva s kruhom poseben
koruzni kruh, ki ga smejo peči vse pe-
karne poleg ljudskega kruha. Novi ko-
ruzni kruh bo iz 75% krušne pšenične
in 25% koruzne moke.

Do 31. dec. smejo peči tudi kruh iz
moke, ki vsebuje 75% bele pšenične mo-
ke in 25% koruzne moke.

Za primer pomanjkanja krušne in ko-
ruzne moke smejo pekarne peči do 31.
dec. z izjemo predpisov čl. 7 odstavka

1. uredbi o ukrepih za preskrbo prebival-
stva in vojaštva s kruhom, tudi iz same
bele moke.

Kruh iz krušne in koruzne moke sme
biti naprodaj v kosih, ki tehtajo kilo-
gram, po 5 din. Kruh iz bele pšenične in
koruzne moke sme biti naprodaj v ko-
sili, ki tehtajo 80 dkg po 6 din, kruh iz
same bele pšenične moke sme biti na
prodaj v kosih, ki tehtajo po 96, 48, od-
nosno 24 dkg po 8, 4 in 2 din.

Prekrški te uredbe se kaznujejo po čl.
8. uredbi za kontrolo cen.

Trgovci o uvajanju novih pristojbin

Prva posledica naših pospeševalnih
ukrepov je ta, da se naložijo davkopla-
čevalcem nove pisarije, poleg tega pa še
nova bremena. Končni efekt je, da bi
večinoma gospodarski ljudje — ugotav-
lja »Trgovski list« na uvodnem mestu —
mnogo lažje in uspešneje opravljali svoj
posel, če se dotična, njih posel pospe-
šujoča določba ne bi nikdar izdala. Do-
voljenja za prevoz kuriva se bodo izda-
jala s pristojbinami, »Prevoz« zahteva
za posredovanje provizijo itd. Stvar jav-
nosti je, da se že enkrat preneha z ved-
no novim uvajanjem pristojbin, ker pod
njimi gospodarstvo v resnici že omagu-
je. Pa to je, čeprav popolnoma napačno,
vendarle do neke mere razumljivo. Vsa-
ka reforma pri nas, in naj bo še tako
malenkostna in morda celo nepotrebna,
postavlja vedno tudi nov upravni aparat.
Tega pa morajo plačevati interesi z
novimi pristojbinami, pa čeprav bi jim
povzročal same sitnosti.

List nato navaja, da je naš uradniški
aparat silno velik, saj gre čez polovico
vseh državnih dohodkov za osebne iz-
datke. Z nameščanjem se stanje še slab-
ša. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino

ima okrog 250 nameščencev, petino jih
plača država, druge pa uvozniki in iz-
vozniki. Podobno je pri Prizadu in Di-
porisu ter bo kmalu tudi pri uradu za
kontrolo cen, kjer že napovedujejo nove

Iz gospodarskega tiska

Metalurgija št. 11

Izšla je 11. št. »Metalurgije«, glasila zveze
jugoslovanske železne in kovinske industrije.
Poleg različnih pregledov, poročil s tržišč,
glos itd., naj navedemo važnejše članke. Zvo-
nimir Martinković je prispeval »Problem do-
mačega jekla«, v katerem je mnenja, da je
mogoče rešiti vprašanje domačega jekla samo
po načrtu. Pomanjkanje splošnega načrta ter
nobena ali vsaj nezadostna povezanost med
vsemi šestimi glavnimi sektorji metalurgije
(železno rudo, redukcijskim materialom, to-
pilnicami, jeklarnami, livarnami in predelo-
valno industrijo) sta vzrok, da so posebno
v letih depresije propadle mnoge predelovalne
industrije, preostale pa v sedanjih razmerah
nimajo surovin in polfabrikatov, ker domača
industrija mnogih profilov sploh ne izdeluje,
za tiste pa, ki jih ima v programu, pa mora
zahtevati dobavne roke od 6—8 in celo 10
mescev. Uredništvo priobčuje pod naslovom
»Inavguracija naše nove gospodarske politi-
ke« predloge kovinske industrije, da se uvede
čimprej državna ustanova za koordinacijo,

ker pogosto med različnimi državnimi resorji ni
kontakta ter izdajajo vsak svoje ukrepe, ki
niso v skladu med seboj. Pri sprejemanju no-
vih uredb bi morali vprašati za mnenje tudi
strokovne organizacije industrijev. Posebna
pa želi kovinska industrija nadaljevanje dela
posvetovalnega odbora za metalurško in-
dustrijo pri min. trgovine in ind., da se čim
prej podvzamejo potrebni ukrepi za uspo-
sobljenje domačih železolivarn in topilnic,
prepreči uvoz vseh izdelkov, ki jih izdeluje
domača kovinska industrija in da se znižajo
cene onim domačim surovinam, ki danes
ovirajo domačo industrijo, da ne more uspe-
šno konkurirati tuji. Važna razprava profe-
sorja moskovske univerze M. A. Pavlova
»Določevanje dimenzij za visoke peči«, se bo
še nadaljevala. Pojasnjujejo jo številne risbe.
Inž. Stevan Marković je prispeval razpravo
»Novi jekleni ozkotirni vagoni I., II. in III.
razreda«. Radivoj J. Maksimović pa članek
o možnostih popolne avtarkije v produkciji
jekla.

RUBY M. AYRES:

DRUGI MEDENI TEDEN

ROMAN

47

Ob oknu je stal neki možki. Vitek,
mlad mož, bledega in upadlega obraza
— Jimmy Challoner!

20

ZMEŠNJAVA V SRCIH

Jimmy je mimogrede pogledal Kristi-
no, koj nato pa je sršeče zapil svoj
pogled v njenega spremljevalca.

Kettering se je prvi znašel. Stopil je
k Jimmyju in mu podal roko.

— Kdo bi si mislil! Pravkar sva go-
vorila o vas!

Njegov glas je bil trden in prijateljski.
Toda neizmerno razočaran je bil v srcu,
ko je zagledal Kristinino moza. Da,
kako kruto se je usoda poigrala z nje-
govim srcem. Znabiti pa je prav, da se
je tako zgodilo.

Z Jimmyjem sta se pristrčno pozdra-
vila. Sicer pa Jimmy ni niti z mezinem
ganil, da bi se pozdravil s svojo ženo.
Po njunem obnašanju bi človek sodil, da
še ni deset minut, kar sta se videla. In
vendar je Kristino to srečanje do dna
pretreslo, prvi hip ni vedela, kaj bi sto-
rila.

V prvem hipu je videla, da je Jimmy
zares bolan. Težko ji je bilo v srcu. Iz-
ogibala pa se je pogledom, dokler se je

le dalo. Toda Kettering je mojstrsko ob-
vladal ves položaj. Z Jimmyjem je pri-
šel živahen razgovor, dočim je Kristina
pripravljala čaj. Kazal se je, kot bi mu
bilo to nenadno srečanje v prav veliko
radost. Stori je vse, da Kristini čim bolj
olajša položaj. Obenem pa je bistro pre-
žal na prvo priliko, ko se bo mogel pa-
metno opravičiti ter se rešiti napetega
položaja, ki je lebdel v zraku.

Pomagal je Kristini pri čaju. Sedel je
tako, da je nekoliko zakrival Kristino
pred Jimmyjevimi pogledi. Kako rad bi
vedel, kako je Kristini. Mar ji je prav,
da spet vidi svojega moža? Znabiti se
jezi, ker jo je tako nepričakovano pre-
senetil?

— Kako je vašemu bratu? — je vpra-
šal Jimmyja. — Precej časa že nisem
ničesar slišal o njem. Zdi se mi, da še
ne kani priti domov.

Jimmy se je za silo zbral. Čaja se do-
slej še ni dotaknil, kolač pa je mehnično
vrgel psičku, ki je moledoval okoli mize.
Postrani je pogledaval Kristino, pa spet
povešal oči.

— Pravkar je na poti domov, — je de-
jal Ketteringu.

— Na poti domov... Horacij Veliki?

— se je spozabila Kristina. Jimmy se je
slabotno nasmehnil.

— Da. Včera sem izvedel. Sodim, da
prispe v Anglijo v ponedeljek.

Tišino, ki je nastala, je spet prekinil
Kettering.

— Vesel sem, da ga bom spet videl.
Prav gotovo bo tudi on vesel, ker sem
se seznanil z vami in gospo. — Govoril
je Jimmyju, toda vsa njegova pozornost
je veljala Kristini.

Znada so se odprla vrata in vstopila
je Gladys Leightonova. Najprej je po-
gledala Ketteringa in zdelo se ji je, da
je moža sram. Vstal je in ji ponudil svoj
stol. Tudi Jimmy je vstal in podal Glad-
ys roko.

— Ne, kaj takega bi ne pričakovala,
— mu je rekla kar naravnost. Potem se
je ozrla na Kristino.

— Zares, nihče ni pričakoval Jimmy-
ja, — je pikro dejala Kristina. — Hora-
cij Veliki je na poti domov. Mislim, da
nam je Jimmy prišel povedati to novi-
co. — je postala Kristina spet ravnoduš-
na. Jimmyja so neizmerno zabolele nje-
ne besede. Jedva, da je mogel v tem še
spoznati nekdanjo Kristino, ki je sedela
zdaj tako ravnodušno ter se izogibala
njegovim pogledom ter se izmikala, da
bi ji ne bilo treba z njim govoriti.

Da, nekaj je naravnost visela na vsa-
ki njegovi besedi. Zardevala je, ko je
zaslišala njegove korake. Zdal pa je ta-
ka, da bi nepoučeni tujec mogel reči mir-
ne duše, da je prav za prav Ketteringo-
va žena in ne Jimmyjeva.

Zasovražil je Ketteringa. Pomislil je
na Sangsterja, ko mu je pripovedoval,
kako tiči Kettering neprestano v Upton
House in kako prijateljski je z Gladys
in Kristino. Val ljubosumja mu je planil
v srce. Seveda, Kettering je bogat, do-
čim je on reven in izključno navezan na
bratovo milost. Ko bi Horacij Veliki iz-
vedel, da sta se s Kristino razšla, ko bi
izvedel za zgodbo s Cynthia Farrowo,
no, zbogom vsi prispevki. Jezilo ga je,
ker Kettering ne odide. Kako rad bi mu
zabrusil v obraz, da mu je njegova druž-
ba odveč. Toda Jimmy se je zavedal,
da je njegova pozicija v tem vzdušju kaj
brezizgledna in jalova. Končno: prišel je,
ne da bi ga kdo povabil. To je vendar
Kristinin dom. Če se ji zahoče, ga eno-
stavno postavi pred vrata ter v celoti
uveljavi svojo avtoriteto.

Kristinine lepe rjave oči so se zmede-
no srečale z Jimmyjevimi. Upor je sijal
iz njih, trma in ključovalnost. Brez vsa-
kršne ljubeznivosti se je obrnila k nje-
mu:

— Ali ostaneš na večerji? Morda se
že z večernim vlakom vrneš v London?

To vprašanje ga je zadelo kot grenka
puščica. Mar je v tej hiši zares popoln
tulec? Vsa kri mu je udarila v senca.
Kettering je pričel razgovor z Gladys.
Jimmy je bil ves iz sebe, ko je poskusil
odgovoriti.

— Če smem, bi raje ostal pri tebi na
večerji.

(Dalje.)

Novice

Skrbimo za naše izseljence

Teden, od prvega do osmega decembra, je posvečen onim našim bratom in sestram, ki žive razkropljeni po vsem svetu. Slovence srečavamo povsod, v vsaki državi, v vsakem delu sveta. Nad 600.000 Slovencev živi razkropljenih okrog in če prištejemo še one zamejne Slovence v sosednjih državah, stojimo naenkrat pred dejstvom, da nas živi doma v domovini komaj 1/3, dočim sta ostali 2/3 izven naših meja.

Za naš mali slovenski rod je to ogromna številka. Slabi bi bili gospodarji doma, pod rodnim krovom, ako ne bi zadostno skrbeli za one naše brate in sestre, ki so morali s trebihom za kruhom v tujino. Velika bi bila naša malomarnost, ako bi pustil utoniti to našo rodno kri v velikem morju tujih narodov. S svojimi vestnim delom in s svojo poštenostjo, so poneli naši izseljenci tudi do bro ime in ugled naše zemlje v daljni svet. Saj se danes povsod krepko uveljavljajo in danes imamo še v tujini odlične moške od delavca do znanstvenika, ki so tujini dokazali, da smo Slovenci kulturni narod.

Življenje v tujini je težko. Vendar so si znali ponekod, posebno v Ameriki, v Nemčiji na Westfalskem, v Belgiji in drugod naši rojaki bedo in gorje olajšati s tem, da so si ustanovili razna kulturna društva, katerih namen je gojiti slovensko pesem, slovenske igre ter na ta na-

čin ohraniti med njimi ljubezen do materine besede. Izseljeniški učitelji in duhovniki opravljajo tam, kjer so kompaktno naseljeni veliko in važno nalogo.

Tam pa, kjer ni skupnih naselbin, kjer tavajo posamezniki ali manjše skupine, sredi drugih narodnosti, tam tone naša kri v tujem morju. V borbi za lasten obstoj, se morejo zanašati le na sebe, na majhno pomoč sorodnikov v domovini in iniciativo redkih društev v domovini, ki pa morejo zadostiti le najbolj kričnim primerom in potrebam.

Zalostno pa je poglavje, da pri nas ni sistematičnega dela za izboljšanje položaja naših ljudi v tujini. Naše žrve roja-

kom v tujini so v primeru, kar napravijo drugi narodi za svoje ljudi v tujini, le senca. Tudi v tem važnem problemu smo neenotni.

Vsa zavedna slovenska javnost je mnenja, da je pomoč našim rojakom v tujini nujna. Na pomoč mora prihiti ves slovenski narod. Šola in slovenska beseda ter slovenska knjiga je in bo ostala najvažnejši faktor za ohranitev našega rodu, zato mora vsa skrb iti v tem pravcu in za to moramo delati, delati in zopet delati, da ohranimo one, ki so res naši, da bodo zvesti svojemu jeziku, svojim običajem in navadam ter svoji domovini. — V-ar,

Organizacija rezervnih podčastnikov

Z ozirom na dejstvo, da se članek, ki je izšel v »Večerniku« 21. t. m. pod naslovom »Organizacija rezervnih slovenskih podoficirjev« napačno tolmači v javnosti, poročamo sledeče:

Za vse območje države obstaja samo ena organizacija »Udruženja rezervnih podoficirjev kraljevine Jugoslavije« s sedežem v Beogradu. Udruženje pa ima svoje pododbore za vsako vojaško okrožje v državi. Na slovenskem ozemlju so trije pododbori ljubljanski, celjski in mariborski, ki je vsak zase avtonomen in podrejen neposredno glavni upravi v

Beogradu.

Ti trije pododbori imajo skupne seje po svojih glavnih funkcijah. Na teh sejah se obravnavajo zgolj notranje društvene zadeve in pripravljajo sklepi za enotno poslovanje pododborov U. R. P. Celja, Ljubljane in Maribora.

Ne gre torej za nikako novo, niti ločeno organizacijo rezervnih podčastnikov v naši banovini, temveč zgolj za notranjo organizacijo naštetih treh pododborov v strogem okviru vsedržavne organizacije. U. R. P., pododbor Maribor.

Spomenik prekmurskih književnikov

V nedeljo, 1. decembra, bo v Soboti izročitev spomenika prekmurskim književnikom soboški občini. Spomenik je postavil lansko leto soboški Meddruštveni odbor. Inicijativno zanj pa je dal Klub prekmurskih akademikov. Njegovo odločitev bi se po prvotnih načrtih moralo vršiti z večimi narodnimi manifestacijami, z njimi bi morale biti zvezane tudi različne narodne in kulturne prireditve, šafete Sokolov, Fantovskih odsekov in Društev kmetijskih fantov ter gasilskih organizacij, ki bi nosile prst iz skrajnih kotov prekmurske zemlje in preko vseh krajev, kjer počivajo trupla starih pre-

kmurskih književnikov. Do tega pa pozneje iz različnih razlogov ni prišlo. Ob priliki obiska mariborskih književnikov se je vršila skromna svečanost in položitev vencev na spomenik. Sedaj bo izročitev zvezana s proslavo praznika zedinjenja. Izvršila se bo dopoldne ob 10. Prisotni bodo zastopniki javnosti in šolska mladina. Sodelovalo bo tudi novo pevsko društvo Zafra, prejšnji pevski odsek Meddruštvenega odbora. Po izročitvi pa bo otvoritev razstave prekmurskih umetnikov Jakoba, Sagadina in Kuharja. Spomenik je izdelan po načrtih soboškega arhitekta Franca Novaka.

Celje

PRAZNOVANJE 1. DECEMBRA

Kakor vsako leto, se bo tudi letos v Celju slovesno praznoval praznik Zedinjenja. Na predvečer bo ob 20. slavnostna akademija Sokola-malice v Mestnem gledališču z lepim, pestrim sporedom. — Katoliško prosvetno društvo priredi ob 20. nov. v dvorani Ljudske posojilnice slavnostno akademijo. — Zjutraj ob 8. bo v opatijski cerkvi sv. Danijela svečana služba božja, nato pa v pravoslavni in evangelijski cerkvi ter starokatoliški kapeli. Ob 10.30 uri ima Sokol-malice v telovadnici v mestni ljudski šoli slavnostno sejo z zamenjavo novopristopivšega članstva, ob istem času ima tudi Sokol i slavnostno sejo v Sokolskem domu v Gaberju z istim sporedom. Vse sokolske prireditve so za članstvo obvezne in se jih naj oni, ki imajo kraj, udeležijo v kroju. V kroju se naj članstvo udeleži tudi svečanih božjih služb. Zvečer ob 20. bo v Mestnem gledališču slavnostni koncert, pri katerem sodelujejo celjska pevška društva in Glasbena Matica.

c Celjski šahovski klub je v sredo priredil splošni brzoletar za prvenstvo v mesecu novembru. Največ točk ter prvo in drugo nagrado sta si priborila B. Pleterški in Njko Latinovič z 8 točkami od 10 možnih. S tretjo nagrado pa sledi O. Lečnik s 7 točkami. Glavni brzoletar za prvenstvo v mesecu novembru pa igra CSK danes zvečer. Pribore se lahko lepe spominke nagrade. Prijave članstva do pričetka turnirja v poslovno knjigo.

c Upokojenec je bil Mihal Lukman, cestni nadzornik pri tehničnem oddelku okrajnega načelstva v Celju.

c Združenje ROHR, pododbor Celje, poziva vse rezervne oficirje, da se udeležijo 1. decembra služb božjih ob 8. v farni ob 9. v pravoslavni cerkvi.

c Združenje maršalov in flobasirjev v Celju razglasa, da ostanejo mesnice in stojnice ob nedeljah od 1. decembra do 23. januarja 1941 ves dan zaprte. Prebivalstvo naj se preseli z mesom že v soboto.

c Zaklonišče na Braga je dograjeno. Onega v Zavedni ga bodo dogotovili spomladi.

c Mrkonjičev steg skavtov in planik v Celju priredi jutri ob 19. v risalnici mešanske šole komemoracijo za pokojnega ustanovitelja skavtizma Robertom Baden-Powellom.

c Združenje ROHR, pododbor Celje, je poslal v roke župana mesta Bitolj 500 din za bitoljske žrtve.

c Ljudsko vsučilišče. V ponedeljek, 2. decembra ob 20. bo predaval univerzitetni profesor dr. Milan Vidmar iz Ljubljane o temi: »Skrivnosti tehničnih problemov«.

Kazenska zadeva Zelinka

Naši čitatelji se gotovo še spominjajo na nesrečni dogodek, ko je dne 15. aprila t. l. v Hrastniku prokurist Kemične tovarne g. Zelinka obstrelil g. Gačnika tako, da je ta na posledicah dobljene rane umrl. Pri glavni razpravi, ki je bila začetkom junija t. l. v Celju, je bil g. Zelinka obsojen na dve leti. Kakor smo sedaj izvedeli, je kasacijsko sodišče v Ljubljani na pritožbo obsojenega sodbo celjskega sodišča razveljavilo in je zato pričakovati novo razpravo. G. Zelinka se je, kakor znano, zagovarjal s silobranom.

POROKA 19 LETNEGA DEKLETA S 70 LETNIM STARCEM

Pred nekaj dnevi je iz Žepča pri Sarajevu neznanokam izginila najlepša deklica, 19 letna Helisa. Ker so dekleta že prej večkrat videli v družbi z nekim starcem, je bilo zasledovanje olajšano. Staršem je prišlo na pomoč sarajevska policija, ki je izsledila lepico v Sarajevu, kjer se je že omožila s 70 letnim sivolasim banškim svetnikom Muhamedom. Seveda je bila sedaj vsako posredovanje policije odveč.

ZA POSTNI MUZEJ

je podpisal poštni minister poseben pravilnik. Pri ministrstvu za pošto, telegraf in telefon se ustanovi poštni muzej, ki bo imel naslednje zbirke: poštno, brzojavno, telefonsko, radijsko, filatelistično, ilustracije, slike, knjige in razprave.

Milijon dinarjev za poplavljenice

je odobrila naša vlada. Poplave so v zadnjih dneh napravile ogromno škodo, ki gre v milijone. Prva pomoč bo uporabljena zlasti za preskrbo poplavljenec s hrano in za popravilo škode.

o Moderna bolnišnica na Jesenicah je v surovem stanju že dograjena. Vsa dela so preračunana na okoli 12 milijonov din. Dela so hitro napredovala, saj je bil 27. julija slovesno blagosloven temeljni kamen, 25. oktobra pa so že slavili likof.

o Truplo neznanca, ki je že razpadalo, so našli v gozdu pri Cirkovcah blizu Šostanja. Kako je neznanec umrl, bo skušala ugotoviti preiskava.

o Proslava narodnega praznika Zedinjenja v Gornji Radgoni bo na pobudo občine skupna s sodelovanjem vseh narodnih društev ter organizacij takoj po slavnostni službi božji pred spomenikom radgonskih žrtv in Maistrovih borcev. O pomenu praznika bo govoril v imenu občine občinski odbornik g. Hrstelj Joža, sodeloval pa bo tudi moški pevski zbor. Sokolska proslava bo po končani skupni proslavi v šolskem poslopju, zvečer pa bo družabni sestanek v posebni sobi gostilne Berlan & Horvat v Gornji Radgoni, kamor je poleg članstva vabljeni tudi sokolstvu naklonjeno občinstvo.

o Ogromen blk, ki je sicer mirno vozil zraven kobile, se je na potu k mesarju nenadoma lotil svojega gospodarja Vanča Borka in bi ga brezdvomno do smrti pohodil, če bi ga sosedje v zadnjem trenutku ne rešili. Zlomil mu je v stegno kost in ranil tudi na prsih.

n V Slavonški Požegi in okolici je ljudem popolnoma manjkalo soli, tako da je ni niti za mesarje in gostinska podjetja. n Velik požar je v Zagrebu do tal upepelil gospodarsko poslopje zaščiteni sester ter povzročil nad 200.000 din škodo. n Po 20 metrov dolgem kanalu je vdrl v hišo gostilničarja Spitzerja Evgena v Slavonkem Brodu neki lopov ter mu izpraznil blagajno.

n 120 gostilničarjev je kaznovala policija v Kragujevcu zaradi prestopkov uredbe o kontroli cen z enodnevni zaporom in 300 din denarne kazni.

n Pri splitskih svečanostih ob priliki 1300 letnice pokristjanjenja Hrvatov bo nastopilo tudi 700 hrvatskih pevcev in pevk. n Delo za pobijanje nepismenosti na našem jugu je rodilo doslej že prav lepe uspehe. Številni analfabeti tečaji so zelo dobro obiskani.

n Hotel »Milaov« in »Veliko kavano« v Zagrebu bodo preuredili v hotel in kavarno »Dubrovnik«. Preurejevalna dela je dobil priznani zagrebški arhitekt, ki bo po naročilu sedanje lastnice »Dubrovačke plovilne« izvršil modernizacijo palače.

ŠESTEGA PONESREČENEGA LETALCA SO NAŠLI

Sedaj so našli pri Danilovgradu, kjer je strmoglavilo angleško letalo, še glavo, levico in prsni koš šestega letalca. Strahotna mrtvača je bila dva km od nesreče. Na kraj dogodka je kakoj prispela komisija, ki je odredila prevoz ponesrečenega letalca v Podgorico, kjer bo pogreb.

STOLETNI STAREC DOBIL NOVE ZOBE

V Zvirivcih živi 95 letni poljedelec Ante Jerković, ki so mu že pred dvema desetletjema izpadli vsi zobje. Sedaj pa se mu sovaščani čudijo, ko lahko je kakor 20 letni mladenič. Sprva so mislili, da si je dal mož vdelati umetno zobovje, prepričali pa so se, da so mu letos zrasli novi zobje, ki mu služijo, kakor prvi.

Iz obupa pod vlak pri Laškem

V Marjagradu pri Laškem je skočil 32 letni tekstilni delavec Ciril Knez iz Celja pod osečni vlak. Lokomotiva ga je vlekla 40 metrov s seboj in ga razmesarila. Razbila mu je tudi lobanjo. Bil je na mestu mrtve. Pokojni

Knez je bil zaposlen v neki tekstilni tovarni v Laškem in je pred dnevi sam zapustil službo ter si preskrbel novo v Mariboru, ki bi jo moral te dni nastopiti. Doživel je neka življenjska razočaranja, kar ga je pognalo v obup.

Delo šolske poliklinike v Ptutu

V novem Zdravstvenem domu v Ptutu posluje že tretji mesec šolska poliklinika, ki je zaenkrat najpomembnejši in najnujnejši oddelček. V njeno področje je pritegnjenih 8 šolskih zavodov, in sicer: gimnazija (490 učencev in učenk), meščanska šola (287), mestna deška in dekliška ljudska šola (398), breška ljudska šola (225), okoliška deška in dekliška šola (594) ter ljudska šola na Hajdini (652). Skupno je 2646 učencev in učenk. Poleg tega so letos odprli poseben razred za duševno manj razvito dečo, kateri bo polikli-

nika posvetila posebno pozornost. Delovanje šolske poliklinike bo obstajalo predvsem v ambulantnem zdravljenju. Tukaj bo šolska mladina deležna brezplačnih zdravniških pregledov, kakor tudi brezplačnih zdravil, v kolikor jih bo imel dom na razpolago. Sistematski in kontrolni pregledi bodo velikega socialno-higienskega pomena. Ti predstavljajo stalno zdravstveno kontrolo naše v šolane mladine in s tem važen doprinos za splošno zdravje bodoče nacije.

Zanimivosti

Življenjska zgodba odpuščenega bolgarskega učitelja

Kako je postal bivši učitelj Todor Mazarov slaven tenorist dunajske opere

V operi na Dunaju že več let nastopa kot vodilni tenorist Bolgar Todor Mazarov, nekdanji učitelj. Te dni je gostoval v Pragi. Ob tej priliki se je češko časopisje razpisalo o tem čudežnem Bolgaru, ki je po grenki in usodni poti postal slaven in ljubljani tenorist. Svetovna kritika ga šteje med najboljše tenoriste sveta.

Nekega lepega pomladnega dopoldneva 1. 1931. je imela mala bolgarska vas svojo senzacijo: prišel je avto. Pripeljal se je šolski nadzornik, da se na lastna ušesa prepriča, kaj so se dečki in deklice naučili pri mladem, jedva 19-letnem učitelju Todoru Mazarovu. Kajpada, nadzornik bo gotovo izredno zadovoljen, so mislili vsi vaščani. V nobeni bolgarski šoli se otroci niso naučili tako lepo peti.

Prav istih misli je bil mladi učitelj, ko je uslužno odpiral vrata nadzorniku. »Prosim, izvolite najprej poslušati nekaj pesmic mojih učencev, je skromno predlagal. »Ne«, je odmahnil z roko nadzornik, »najprej bom poskusil, kako je z računstvom, pisanjem in čitanjem.« Mazarov je stisnil zobe. Najraje bi se živ vdril v zemljo, ko je videl, kako šolarji samo zmigujejo z rameni. »Tega se nismo učili!« Nadzornik je srepo pogledal učitelja in izbruhnil: »Kaj naj to pomeni? Tako slabega razreda še nisem videl!« Nato se je zanimal, kaj prav za prav mladi učitelj poučuje. Mazarov se mu ni upal pogledati v oči. »Kaj da se učijo? V glavnem brati note in peti! Toda v tem so odlični. Prosim, poslušajte, kako znajo peti!« Mladi učitelj se je skoraj sesedel, ko ga je nadzornik ošinil s pogledom ter mu brez besede pokazal hrbet.

Po štirih dneh je dobil Mazarov iz Sofije uradni akt: »Odpuščeni ste! Vaša učiteljska kariera je končana...«

Konec! Vsega konec! Edino zatočišče pred gladom je še Sofija, da ta Sofija, ki je pokopala njegove učiteljske sanje. Torej naprej, v Sofijo! Tedne in tedne se je potikal po Sofiji brez cilja. Brez strehe. Noči je prespal na klopih v parkih, podnevi pa je zamenjaval za delom. Po 22 dneh se mu je slednjič nasmehnil drobčen žarek sreče. Bil je sprejet kot pevec nekega cerkvenega zbora za prav neznamenit honorar, ki mu je zadoščal jedva za tri dni življenja. Mazarov se je moral obrniti na roditelje po pomoč. Toda kaj naj mu dajo, ko pa sami kot revni kmetje nimajo ničesar.

Tri mesece je stradal in zaman moledeval, da bi mu povišali honorar. V skrajni stiski in obupu se je odločil za zadnje. Obiskal je rav-

natelja sofijske opere Jacova. Že ga je ta hotel mimogrede odsloviti, češ da so vsa mesta v zboru zasedena, toda Mazarov je skoraj zavpil: »Toda vsaj poslušajte, kako pojem!« In že je pričel peti pred presenečenim ravnateljem. Ravnatelj se je obraz od veselja razširil; mladega moža je sprejel na poskušnjo med operne statiste.

V sezoni 1932 je nastala v sofijski operi pravcata zmeda. Režiser Hitjo Popov je kot ponorel tekal po operi in rotli ravnatelja, naj predstavo odpove. »Imam nadomestila za visoko partijo tenorja!« Mazarov je s trepetajočim srcem za kulisami poslušal ta razgovor. Kaj, če se mu zdajle nasmehne sreča? Glej, zares ga je ravnatelj vprašal: »Ali bi ne hoteli vskočiti?«

Zvečer je stal na odru neznan statist in pel in pel... kot v Sofiji doslej še ni pel nihče. Publika je norela. Neprestano ga je klicala pred zastor in obsipavala z rožami in ploskanjem. Nekatere arije je moral peti po trikrat in celo štirikrat.

Naslednjega dne se je že pojavil »težko bolni« stari tenor, ki si je kanil na lahek način pridobiti štirinajst dnevni bolezenski dopust. Kot bi trenil, ga je minila bolezen, ko je naslednje jutro bral navdušujoče kritike o svojem namestniku. Ne, v takem položaju si vendar ne more dovoliti, da bi bil bolan, sicer ga še prerase takole kmečko bučalo kot je tale Mazarov. In zares se je staremu tenorju posrečilo, da je do skrajnosti zagrenil živ-

ljenje Mazarovu z različnimi intrigami. Nekega dne je Mazarov službo v sofijski operi odpovedal ter odšel na Dunaj na mednarodne pevske tekme, ki so bile v juliju 1937. Denar za 3. razred osebnega vlaka si je utrgal od ust. Na Dunaju je pred mednarodno komisijo pel arije iz »Prodane neveste«, iz »Rigoletta« in »Aida«. Ko je odpel, so mu sodniki rekli, naj pride naslednjega dne v dunajsko držav-

Plačadiktatorja ameriškevo neindustrije

ČUDILI SE BOSTE: MOŽ DOBIVA LETNO 1 DOLAR PLAČE

M. Knudsen je dandanes prav za prav diktator ameriške vojne industrije s skodraj neomejenimi pravicami. In vendar dobiva mož za svoj trud samo 1 dolar letne plače. Pred nedavnim je bil Knudsen še predsednik »General Motors Cy« ter je prejemal 100.000 dolarjev letne plače, ne všteti dividend, ki so mu jih prinašala njegova podjetja z glavnico 200 milijonov dolarjev.

Ko je Knudsen pozval president Roosevelta na položaj šefa ameriškega oboroževalnega načrta, je podal ostavko na svoje mesto pri »General Motors Cy«.

Seveda je bila zanj tudi na novem položaju določena prav čedna plača. Toda Knudsen se je odrekel vsake plače. Ker pa po ameriškem zakonu nihče ne more opravljati državnih poslov brez nagrade, je moral tudi Knudsen plačo sprejeti. Toga pokazal se je skromnega od sile: dovolil je, da mu državna blagajna izplača na leto samo 1 dolar plače.

Ko je Knudsen nastopil svojo novo službo, ga je Roosevelt pripeljal v urad, mu predstavil glavne sodelavce ter ga prijateljsko potepal po rami: »Pohitite, dragi moj Knudsen!«

Aparat za dihanje

Dva zdravnika na kliniki Mayo v Rochesteru sta iznašla nov aparat, s pomočjo katerega se vdihava kisik. Novi aparat je posebno prirejen za letalce, ki letijo v velikih višinah. V aparatu je poleg priprav, v katerih se nahaja stisnjen kisik, tudi filter, ki čisti kisik.

Nikar preveč ne solite!

Če v gostilnah in restavracijah nekoliko bolj osolijo jedila, je to povsem razumljivo, kajti ljudje potem »rajši« pijejo, v kolikor k temu mnogi že po naravi niso nagnjeni. Toda zakaj morajo piti, se boste vprašali? Zato, ker so žejni, seveda.

In zakaj so žejni? Zdravniška veda je dognala, da normalnemu človeku zadošča dnevno 5 gramov soli. Pretirano uživanje soli pa škoduje človeškemu organizmu, zlasti ledvicam. V 1 litru človeške krvi je v normalnih okolnostih 5 gramov kuhinjske soli, in sicer tudi v takih primerih, ko človek uživa na dan več kot po pet gramov soli. Vso preostalo sol mora telo izločiti z vodo. Če torej jemo preveč osoljena jedila, postanemo žejni. Za vsake tri grame odvisne soli pa potrebujemo za izločevanje 1 liter vode. To pa je seveda nepotrebno obteževanje ledvic. Mnoga jedila imajo že sama dovolj soli ter jih ni treba še posebej soliti, n. pr. konzerve, razne zelenjave itd. Med zelenjavami naj omenimo samo paradižnike; ti imajo sami dovolj soli.

Na splošno pa svetujejo zdravniki: nikar preveč ne solite jedil!

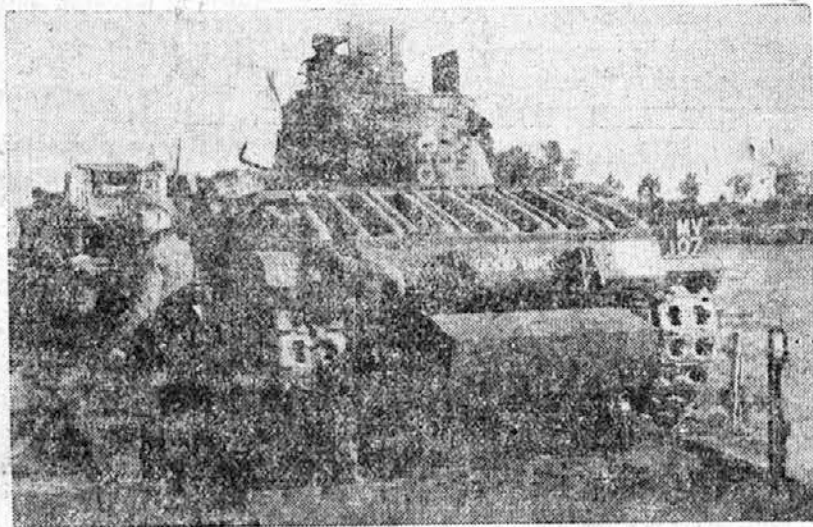
Ruske ladje z žensko posadko

Ruska petrolejska ladja »Emba« bo menda edina na svetu, ki ima samo žensko posadko. Kapitanica broda je »sodružica« 25 letna Brisgalina, mlada šarmantna žena, ki ji pravijo v Rusiji »morski volk«. V Rusiji je v zadnjih letih stopilo precej žensk v mornarsko službo. Tako je v leningradski luki zaposlenih okoli 900 žensk, ki so šoferji, mehaniki in mornarji. Pred nedavnim pa je več deklet absolviralo celo šolo za potapljače.

Proti sovražniku

Ob Kanalu je postavljenih nešteto dalekoglednih postaj, ki nadzorujejo obalo in morje

Težki tank, ki so ga Nemci zaplenili na zapadni fronti

Stavka ženinov in nevest

V mestu Caliente v Mehiki je izbruhnila zares nenavadna stavka, ki traja že dva meseca. Ženini in neveste, ki so se hoteli poročiti, so poroke odložili. V mestu ves ta čas ni bilo nobene poroke. Stavka je nastala radi tega, ker ženini in neveste protestirajo proti previsokim poročnim taksam, ki jih je določilo mestno poglavarstvo. S stavko hočejo ženini in neveste prisiliti mestno upravo, da bi znižala takse. Poročilo iz Caliente pravi, da se je našel en sam par, ki je hotel

kljub stavki pred oltar. Toda namera ni uspela. Ostali ženini in neveste so »stavkokazema« onemogočili, da bi se poročila.

LETALSKE ŠOLE V SSSR

V Sovjetski Rusiji bodo v 20 večjih mestih ustanovili velike letalske šole, ki bodo podrejene ljudskemu komisariatu za kulturo. V teh šolah bodo vzgajali častniški in podčastniški naraščaj za rusko vojno letalstvo.

gnee se je izmotal James Barring, stopil s težkimi koraki na oder in odrinil presenečenega čarodeja.

— Poslušaj, boy, to znam tudi jaz! — In že je Barring vzel svečo, jo prižgal, na zid pa pritrdil novega srčnega asa — Penk! — in že je sveča ugasnila, as pa je bil zadet točno v sredino. Dvorana je zagrmela v navdušenje. Balchini je prebledel strmel in bi se onesvestil, da ga ni zadnji trenutek pograbil Barring za vrat: — Tako, zdaj pa na svetlo onih 50 dolarjev kot je napisano na lepaku!

Senjor Balchini na to še pomislil ni. Toda rad ali nerad je moral plačati Barringu 50 dolarjev. Ko so še drugi zagledali lepe, šumeče dolarje v Barringovi roki, so trumoma navali na oder. — Halo, boy, tudi mi bi radi kaj zaslužili!

Gledalci so se vili v smehu. Balchiniju so stopile znojne kaplje na čelo. Ne, to vendar ne gre. Ob ves zaslužek ga bodo spravili. Bliskovito se je ozrl naokoli in v drznem skoku je izginil iz dvorane predno bi mu kdo mogel podstaviti nogo.

James Barring, ki je spravil svojih 50 dolarjev, se je zadovoljno nasmihal in si gladil brado. — Prav vam je, ker verjamete takemu sleparju! — je dražil svoje prijatelje.

Med občinstvom je zavladalo potrto razočaranje. Moški so izza pasov in iz žepov potegnili revolverje in jeli divje streljati na čarovniške rekvizite, ki ji je v begu zapustil na odru. Streljali so, dokler niso vsega dobrega preluknjali. Nato se je vsa masa zadovoljnih obrazov vsula proti izhodu. — No, slednjič je bilo vse skupaj vredno one malenkostne vstopnine! — je pripomnil Messenet.

— Gospod, klobuk lahko obdržite na glavi!

E. H. PICHINOW:

Njegov zadnji trik

V zapuščenem gnezdju Santa Morena v Koloradu nikoli ni pristalo nobeno letalo in tudi železnice ni bilo. Samo stari avtomobili so dvigali prah po neskončnih cestah. Mesto šteje okoli tisoč duš. Vsako drugo ali tretjo nedeljo so prihajali farmarji in trgovci s krznom ter se spustili v živahno kupčijo.

Nekega dne so pred lokalom, ki je nosil ponosno ime »Pri veseli Mary«, nalepili kričeče rdeče in zelene lepake. Neki Balchini, »največji čarovnik vseh časov«, bo prikazoval Santa Moreni svoje vražje in duhovite čarovanje.

James Barring, napol podivjani prillikavi pastir, ki je imel stalno v žepu revolver, je zlogoval lepak, besedo za besedo, dokler se na nekem mestu ni ustavil. Veliki čarovnik je obetal 50 dolarjev vsakomur, ki bi mu uspelo ponoviti kateri koli njegov trik.

— To je navadna sleparija, fantje, — je pljunil Messenet, — ta falot bi nas rad ogulil za dolarje, ki bi jih lahko pametneje porabili za naš dober star whisky. — No, pa ga kljub temu ni bilo treba preveč nagovarjati, da bi ne kupil vstopnice za en dolar. Z nekaterimi prijatelji bo sedel v prvi vrsti.

Zvečer je nastopil Balchini, ki se je sicer kot navaden brazilski državljani imenoval s pravim imenom Jose Darino. Predstavo je otvoril z bobnečim otvoritvenim nagovorom. Potem pa je jel prikazovati svoje vražje umetnije. Iz cilindra je vlečil prave zajce in cvetlične lonce, ves oder je okrasil kot cvetni vrt. Smehljajoč se je vrgel med občinstvo, ki se je soparno

gnetlo v dvorani, nekaj šopkov rož, za katere so se dame skoraj skregale.

Ko pa je stopil raz oder ter pričel med publiko točiti iz prazne steklenice likerje po en dolar čašico, je dvorana zagrmela od navdušenja. Nato je senjor Darino prošil za ducat umazanih robcev. V dvorani je zavladal grobni molk. V Santa Moreni pa umazane robce? Ne, kaj takega! Občinstvo se je sramežljivo muzalo. Končno pa je Darino le držal v roki tri umazane robce. S škarjami jih je zrezal na drobne koščke, toda čez nekaj minut so bili robci spel celi. Se več, lastnikom jih je vrnil cele in čiste. Dvorana se je tresla od bučnega ploskanja.

Barring je skremžil obraz in sunil Emersona, ki je sedel poleg njega: — No, my boy, naših 50 dolarjev je splavalo po vodi!

Senjor Balchini pa je nemoteno nadaljeval. Farmarjem in trgovcem s krznom je tresel iz nosa srebrne dolarje. In prav gotovo bi lahko v Santa Moreni nastopal pred razprodano dvorano najmanj štiri tedne, če bi ne bil naredil strahovite neumnosti.

Na dolgi mizi je stala goreča sveča, dober meter za njo pa je pritrdil na zid srčnega asa. Nato je naperil revolver in stopil tri metre pred svečo. — Penk! — je odjeknil strel, sveča je ugasnila, kroglja pa se je zarila v sredino srčnega asa. Triumfalno se je priklonil proti občinstvu. Toda v dvorani je bila popolna tišina. Ljudje so ostali povsem ravnodušni. Iz

Maribor

Moj prvi polet nad Mariborom

Letalstvo je v teh razburkanih časih v ospredju zanimanja in zato je povsem naravno, če je tudi v vrstah mariborskega »Aerokluba« sedaj večja razgibanost: o modelarski sekciji smo nedavno poročali, jadralna skupina je tudi pokazala prav zavidljive uspehe, pa tudi motorna sekcija je vztrajna in delavna, čeprav se mora vprav ta boriti z največjimi težavami. »Aeroklub« je sicer dobil hangar na tezenskem vežbališču, nima pa urejene aerodroma, niti motornega letala. Pardon! Dvokrilnik trgovca g. Moravca ždi ponosno v hangarju poleg svojega polomljenega tovariša. Majhno Moravčovo letalo rešuje čast mariborskega civilnega letalstva, zato pa je tudi skoraj vsak dan v zraku. Naši motorni piloti, ki jih je v mariborskem okolišču precej, kljub težkim razmeram ne zanemarjajo dela pri »Aeroklubu« in svojega strokovnega znanja. Če je le prilika, zajašejo Moravčevega srebrnega ptiča in s srce nad mesto ter okoličo.

Iz razgovora s funkcionarji mariborskega »Aerokluba« o razvoju motornega letalstva in o domačih problemih sem spoznal, da je velika želja vseh članov dobiti lastno motorno letalo, ki bi služilo šolske svrhe. Poleg tega pa ne smemo prezreti dejstva, da bi bilo moderno letalo tudi koristno v prometnem oziru. Kolikokrat se primeri, da mora ta ali oni zelo nujnih zadevah v zelo kratkem času potovati v kakšno mesto, kamor ne bi dospel pravočasno niti z vlakom, niti z avtomobilom. Kaj bi bilo enostavnejše, kakor telefonirati »Aeroklubu« in naročiti za to in to uro letalo. Gotovo bi bilo na leto toliko takšnih primerov, da bi se letalo počasi samo izplačalo. Pa tudi iz narodnih obrambnih ozirov je letalo potrebno, saj se bo izurilo v letenju mnogo mladih junakov zraka, ki so sedaj vsaki državi zelo potrebni. Poleg letala pa bi potreboval »Aeroklub« tudi dobro urejeno letališče. Sedanje je tako razvrsteno, da je start in pristank zelo otežen in včasih celo življenjsko nevarno. Zato naj se odločimo krog poznanimaj za opisane probleme mariborskega letalstva in jih skušajo rešiti, saj bo to nam vsem samo v korist.

Izredno me je presenetilo in razveselilo povabilo mariborskega »Aerokluba«, da se popeljem z dvosedežnim Moravčevim letalom na kratek izprehod nad Maribor in okoličo. Težko je popisati občutje, ki sem ga doživel ob misli, da bom prvič letel z letalom. Tako nekako je takrat človeku, kakor otroku, ki se veseli birme ali prihoda Miklavža. Takrat ima otrok mešana občutja, veselo pričakovanje je pomešano s strahom zaradi rogačev, ki spremljajo radodarnega svetnika. Prav tako je bilo meni. Veselil sem se poleta, hkrati pa sem občutil neko bojazan pred negotovostjo, kako bo to polet končal. Menda mi takšnih občutij ne bo nihče zameril, zlasti še, če pomislimo, da je bilo časopisje zadnje čase polno poročil o strahotnih letalskih katastrofah. Prav iz tega izvira tudi neutehljen strah pred letalom in letenjem. Naša javnost posveča vse premo pažnje letenju in letalstvu in vidi samo njegove slabe, temne strani. Samo o tem govore in samo o tem pišejo. Vprav zato sem se še bolj veselil prvega letalskega poleta, da bi lahko napisal tudi kaj pozitivnega o letenju, kajti dokazano je, da je procentualno mnogo manj nesreč pri letalstvu kakor pa pri drugem prometu. Le da so ostale prometne nesreče za letalstvo manjšega pomena, dočim pomen letalske katastrofe svojevrsten dogodek. Če pogledamo statistiko o letalskem prometu in primerjamo število letalskih nesreč s številom drugih prometnih nesreč, lahko ugotovimo, da je število letalskih katastrof še najmanjše in da je letalski promet razmeroma še najvarnejši.

Nedelja ob 14. popoldne na tezenskem letališču. Cmerikavo vreme in je nekoliko pokvarilo veselje nad poletom, ker sem bil pač prepričan, da se s pilotom ne bova dvignila. kajti orjaška drevesa pri aerodromu je upogibal močan veter in že so pričele padati prve kaplje dežja. Pilot g. Kramberger je stopil v me-

atmosferske prilike. Poročilo je bilo polno. Pričakovanje nečesa novega je bilo mnogo večje od strahu pred negotovostjo, zato sem se odločil za svoj prvi letalski polet. Vrata hangarja so se na široko odprla in letalo je zdrselo na letališče. Po poskusnem poletu g. Moravca, ki je prinesel iz zračnih višin kaj slabe vesti, češ, da je termika precejšnja, sva z g. Krambergerjem kljub temu zasedla ptiča. Motor je zabrnal, elisa je z vrtoglavo naglico premaknila letalo, ki je gladko zdrselo po aerodromu in že sva krasno vzletela. O prvih občutkih bi radi vedeli? Kaj naj rečem! Prvi nesigurnostni občutki so se umaknili radovednosti in še predno sem se zavedel, sva s pilotom že bila kakšnih 800 m nad mariborskim predmestjem. Letalo je mirno plavalo nad mestom, kajti veter je popustil in ves sem se lahko predal občudovanju mesta s ptičje perspektive. Da, velik je Maribor, kar je na tleh težje ugotoviti, pogled iz letala pa je pokazal našo obdravsko prestolico v vsej njeni mogočnosti. Mariborska predmestja so že močno povezana z mestom, tako da lahko z vso pravico govorimo o velikem Mariboru. Letalo je krožilo nad mestom. Pilot je krenil nad »Železničarjevo« nogometno igrišče, kjer sva za hip gledala napeto nogometno tekmo, nato pa sva že bila nad železniškimi delavnicami in nad umazano sivo Dravo. Letala sva nad kamniškim predmestjem,

čisto nizko krožila nad Turnerjevo ulico in se nato mimo Kalvarije oddaljila od mesta ter sfrčala na Dravsko polje. Vasi Hoče, Slivnica, Fram so bile kmalu za nami. Tloris Dravskega polja je prekrasen, le škoda, da ni bilo sonca, da bi videl pokrajino v prekrasnih barvah, ki jih pozna samo letalec. Vedno boljše razpoloženje se me je lotevalo in prav imajo tisti, ki trdijo, da je letalstvo prijetna strast, saj mi je celo moj novinarski tovariš prerokoval, da se bom po prvem srečno prestalem poletu hotel še večkrat voziti v letalu. Kar žal mi je bilo, ko sem opazil sigurno in varno pilotovo manevriranje za pristank. Mirno se je letalo bližalo aerodromu in nečutno sva pristala na istem mestu, kjer sva vzletela. Čakajoči radovedneži, ki so naju na letališču sprejeli, so s prikrito škodoželjnostjo pričakovali kakšno žledčvo nesrečo. Toda razočaral sem jih! Nasmejana sva s pilotom g. Krambergerjem izstopila iz letala in snedla preostali del jabolk, ki sva jih že v letalu med poletom načela. Prepričan sem, da ima na tako mirnem poletu kljub neugodnemu vremenu pilot mnogo zaslug, ker je uravnaval letalo s tako precizno sigurnostjo in spretnostjo, da smo lahko samo veseli ob misli, da imamo v Mariboru tako dobre letalce. Zahvalil sem se funkcionarjem »Aerokluba« za lep nedeljski doživljaj in se vrnil med navadne zemljane v mestu.

Ivan Grešak.

V proslavo Zedinjenja se vrši v nedeljo dne 1. decembra 1940 ob 20:30 v vseh prostorih Sokolskega doma

SLAVNOSTNI PLES

Vstopnina: predprodaja din 10.—; pri večerni blagajni din 15.—. Obleka: temna, kroj, narodne noše.

Sezonski delavci se vračajo iz tujine

S precejšnjo zamudo se je včeraj popoldne pripeljal v Maribor prvi transport sezonskih delavcev iz Nemčije, okrog 400 ljudi, po večini iz Prekmurja, dalmatinskega Zagorja in Like. Na domačih tleh jih je pozdravil šef naše izseljenske službe načelnik ministrstva za socialno politiko dr. Aranický iz Beograda, uradni organi tega ministrstva in banovine, obmejni komisar Žun, ravnatelj Borze dela Golouh in dr. Izseljenski komisiariat v Mariboru je došle pogostil, vsak je dobil po eno štruco kruha in porcijo guljaža. Formalnosti pri prehodu meje so se kljub velikemu številu potnikov izvršile jako hitro. Najprej je bil izvršen carinski in policijski pregled, nato zamenjava de-

narja pri »Putniku«, končno pa je predstavnik Borze dela izdal vsem sezonscem nakaznice za znižano voznino po naših železnicah, dočim je vozne karte na podlagi teh nakaznic izdajal »Putnik«. Brezcarinskega uvoza letos finančno ministrstvo ni dovolilo. Sezonski delavci iz Prekmurja so nadaljevali vožnjo domov s posebnim vlakom, medtem ko so se delavci iz drugih delov države odpeljali z rednimi vlaki. Prihodnji transport delavcev je najavljen za 6. december, do božiča pa pričakujejo še vrnitev okrog 7000 izseljencev. Nekaj pa jih bo tudi prezimilo v Nemčiji, kjer so si poiskali zaslužka pri raznih delih.

Izjava čevljarških pomočnikov

Od mariborske podružnice Zveze kožarskih predelovalcev, sekcija čevljarjev, smo prejeli dodatno k članku o meznem gibanju, v katerem očitajo čevljarškim mojstrom 200 odstoten dobiček, sledeči popis:

»Med čevljarškimi pomočniki in mojstri so se vršila na mestnem poglavarstvu pri obrtnem referentu g. dr. Senkoviču pogajanja. Med obema strankama je prišlo do sporazuma, po kratki debati. Istočasno sporočamo, da čevljarški mojstri ne zaslužijo pri svojih delih več, kakor jim pripada po zakonitih določilih.«

Z gornjim preklicem je ustrezno mojstrom, ki so to zahtevali kot pogoj za podpis meznega sporazuma, tako da je sedaj izven vsega dvoma, da bo dosežen sporazum postal s podpisom obeh strank tudi polnovečeren.

m. Premeščena sta od predstojništva mestne policije v Mariboru k policijskemu komisiariatu na Jesenicah policijska stražnika Ferdinand Grasič ter Ignac Lipovec, z Jesenic pa sta prestavljena v Maribor policijska stražnika Robič in Alegro.

m. Zaplenjeno zalogo usnja so včeraj vrnil blysemu mariborskemu tovarnarju Valterju Halbärthu. Skladišče je bilo doslej zaplenjeno in policijsko zastraženo. Valter Halbärth se po razsodbi, o kateri smo poročali, ni vrnil na prislino bivanje v Stari trg ob Kolpi, temveč je v nekem domačem zaporu na svojem vinogradnem posestvu v Krčevini.

Cenj. naročnike, ki prejema »Večernik« dnevno v upravi, prosimo, da čimprej plačajo naročnino za december.

UPRAVA

m. Ljudsko igro »Deseti brat« bodo uprizorili v soboto in nedeljo, vsakokrat ob 20. v studenskem Sokolskem domu. Obenem bo v soboto proslava državnega praznika s sodelovanjem godbe »Drava« in pevskega društva »Enakost« iz Studencev.

m. Tradicionalna Miklavževa prireditev za dec. 5. decembra ob 16. v Sokolskem domu. Na sporedu je tudi igrice »Miklavž prihaja«, ki bo v živi sliki prikazala deci vse, kar čita in sliši o Miklavžu v pravljicah in legendah. Nastopil bo pa tudi junak lutkovnega odra šaljivi Gasperček.

m. Sokolsko društvo Maribor III. Krčevina-Košaki, obvešča svoje članstvo in naročnike, da bo proslava praznika narodnega zedinjenja 1. decembra, ob 11. dop. v Sokolskem domu Maribor-Malice in prosijo vse svoje pripadnike, da se v polnem številu udeležijo te svečanosti. Zdravo!

m. Ljudska univerza v Mariboru. Drevi ob 20. bo predaval o Malti g. Viktor Pirnat, prostvetni referent iz Ljubljane. Skioptične slike! Predavanje bo zanimivo tudi zaradi izrednega strateškega pomena otoka, ki se uveljavlja tudi v sedanji vojni.

m. Občinska uprava Pobrežje ponovno poziva vse mladeniče, roj. 1921 zaključno z letom 1926, ki bivajo na področju občine Pobrežje, da se najkasneje do 3. 12. t. l. zglašijo v občinski pisarni v svrhu vpisa v seznam obvezne tel. vzgoje. Proti neposlušnim se bo postopalo po zak. predpisih.

m. O zgodovini Maribora bo predaval v ponedeljek, 2. decembra, banovinski arhivar prof. Franjo Baš v dvorani »Vzajemnosti« na Ruški cesti.

Vsak mariborski trgovec in obrtnik se naj posluži užitkovite rakiame v božični in novoletni številki »Večernika«.

m. Vzgojna posvetovalnica v poslopju državne učiteljske šole je odprta vsako nedeljo od 10—12 dopoldne.

m. Rezervni podčastniki se opozarjajo, da naj se udeležijo 1. decembra slavnostne službe božje v stalnici v civilu in z znakom.

m. Moška podružnica CMD v Mariboru je prejela od »Kegljaškega kluba poštarjev« v Mariboru prispevek din 200.— za božičnico na obmejnih šolah.

m. Dvokrat je letos rodila jablana na posestvu Martina Koblarja v Kamnici štev. 26. Sredi avgusta smo poročali, da je drevo ponovno v cvetju, danes pa nam je posestnik prinesel v uredništvo nekoliko zapoznelih sadov, ki so se iz tega cvetja razvili.

m. Železna traverza je padla na nogo 27 letnemu delavcu Konradu Drozgu iz Jarenine, ki je moral zaradi tega v bolnišnico.

m. Cirkularka je obrezala roko 17 letnemu delavcu Alojzu Lukaču iz Maribora ter mu jo precej poškodovala.

m. Konji so se splašili vozniku Valentinu Majsterju, ki je pri tem padel pod voz in dobil več poškodb.

m. Usnjato denarnico z gotovino 2 din je našel v Preradovičevi ulici čevljarji mojster Franc Belicijan iz Studencev.

* Sokolsko društvo Maribor I opozarja svoje članstvo, da proslavlja letos praznik Zedinjenja skupno s sokol. društvom Maribor-Matica v sokolskem domu z začetkom ob 11. uri. Udeležba v civilu z znakom za ves naraščaj in članstvo obvezna. Obenem opozarjamo na akademijo Matice in na svečani ples. — Uprava.

* Bančni zavodi v Mariboru obveščajo, da so uradne ure od 8—14 ure. Blagajno so odprte dnevno od 8.—12:30 ure, ob sobotah ter dnevi pred prazniki pa od 8.—12. ure. Popoldan se ne uraduje!

* Sokolsko društvo Maribor-Matica. Vojni prostovoljci in Rezervni oficiri priredijo v proslavo Zedinjenja »Slavnostni ples« v nedeljo, dne 1. decembra 1940, ob 20:30 v vseh prostorih Sokolskega doma. Vstopnina v predprodaji din 10.— pri večerni blagajni din 15.—. Obleka: temna, kroj, narodna noša.

* Vstopnice za Telovadno akademijo, ki se vrši v soboto, dne 30. nov. in za »Slavnostni ples«, ki se vrši 1. decembra v proslavo Zedinjenja dobite v predprodaji pri PUTNIK-u.

* Nedeljo 8. decembra, ob 5. uri popoldanska Miklavževa predstava za otroke v Veliki kavarni.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«.

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 23. do vključno 29. nov. Mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85 ter lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrovc in Meljse ceste, tel. 25-32.

Narodno gledališče

Petek, 29. nov., ob pol 15.: »Cyrano de Bergerac«. Dijaska predstava.

Sobota, 30. nov., ob 20.: »Telovadna akademija fantovskih odsekov in dekliških krožkov«.

Nedelja, 1. dec., ob 15.: »Vdova Rošinka«. Brezplačna predstava za mestne reveže. — Ob 20.: »Za narodov blagor! Slavnostna predstava. Znižane cene.

Kino

* Grajski kino. Danes prekrasen biser filmske industrije »Dunja, poštarjeva hči« film nepozabne vsebine. Kupite vstopnice v predprodaji.

* Esplanade kino. Največji vojni in herojski film z Gary Cooperjem, ki prikazuje zvestobo in tovarštvo francoskih legijonarjev »Beau Geste«.

* Kino Union. Do vključno ponedeljka »V objemu strasti« (Mama Kalibri). Senzacionalni, moderni francoski film o ženi in njeni večni mladosti.

* Zvočni kino Pobrežje 30. nov., 1. dec. »Svit slave«. La Jame v gl. vlogi.

Obiščite proslavo

Gutenberg

v soboto, 7. decembra v Narodnem gledališču
Vojaška godba — Pevski zbor »Grafika« — Dram. prikaz — Tenor solo —

Šah

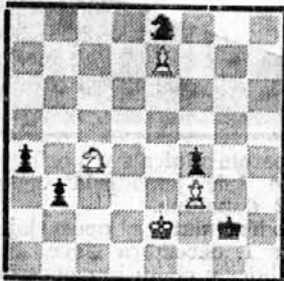
Ali Botvinnik ne prenese porazov?

II.

Eno izmed Aljehinovih lastnosti pa Botvinnik vendarle ima, in sicer zna zanimivo komplicirati kritične pozicije. Znova in znova stopnjuje v takih pozicijah napetost ter izživa zapletljaj, vendar pa pri tem skrbno pazi, da bi za seboj ne porušil vseh mostov do remija.

Da ne zna samo komplicirati pozicij v srednji igri, ampak da zna rešiti tudi navidezno izgubljeno končnico, ter pri tem celo diktirati razvoj dogodkov na šahovnici, boste videli iz zaključka partije Botvinnik-Lisicin s turnirja v Moskvi 1935, ki je po tretji prekinitvi dala po 97. potezi naslednjo pozicijo: Beli:

Črni: Lisicin

Beli: Botvinnik

(past: če igra beli 100. Sxb2 sledi a3 in beli kmeta ne more več zaustaviti) 100. Sa3, Kh3 101. Sb1, Kh4 102. Kd3, Kh3 103. Ke2, Sc7 104. Sa3, Kh4 105. Kd2, Kg5 106. Kc2, Kf6 107. Sb5!! Se8 108. Kxb2, Kxe7 109: Ka3 in remis.

Iznajdljivost je seveda nepogrešljiva lastnost vsakega pravega mojstra. Največja Botvinnikova prednost tiči v tem, ker zna na mojstrski način spojit taktični element s strateškim. Kot pomožna sredstva pri tem pa mu služijo:

1. **Hladnokrvnost.** Rojen na daljnem severu si je izbrusil tak šahovski stil, ki so ga številni kritiki imenovali poosebljeni šahovski heroizem. V vsaki, še tako enostavni, preprosti in miroljubni potezi, so skriti bojoviti elementi. Botvinnikove šahovske umetnosti ni mogoče primerjati z umetnostjo Capablance, ampak kvečjemu z umetnostjo Maroczija v najslavnejših njegovih dneh.

2. **Inteligenca.** Botvinnik je kot edini Rus znal povezati čista Čigorinova kombinacijska načela z načeli zdrave logike.

3. **Teoretični studij otvoritev.** V tem oziru imajo vsi ruski mojstri — večji ali manjši,

predvojni ali povojni — velike zaslugе.

V tej zvezi smo prišli do jedra stvari ter odkrili največjo slabost mladega ruskega mojstra in se približali rešitvi »problema Botvinnika«:

Kakor vsi Slovani je tudi Botvinnik nagnjen k misticizmu. Boj na šahovnici sicer dopušča psihološke elemente, vendar pa bistveno teži k realnim silam ter nasprotuje vsakršnemu misticizmu. Naj ob tej priliki poudarimo, da je dr. Aljehin izgubil svoj prvi dvboj z dr. Euwejem radi tega, ker je slepo verjel svoji »srečni zvezdi« ter je bil v dno duše prepričan, da dr. Euwe sploh ni poklican, da bi bil svetovni prvak.

Mnogi izmed najznamenitejših Rusov — pa naj so se imenovali Čigorin, Aljehin, Bogoljubov ali kakorkoli že — so bili veliki bojovniki, toda niti eden med njimi ni bil velik psiholog. In tudi Botvinnik ni izjema.

Res je, da pelje vsaka cesta v Rim, toda nekatere peljejo po takih ovinkih, da popotnik nikoli ne doseže cilja. — (Konec).

Centralni šahovski klub v Ljubljani

V Centralnem šahovskem klubu v Ljubljani imajo kaj živahno »sezono«. V teku sta kar dva turnirja. V ožjem kvalifikacijskem turnirju tekmuje 17 članov za vstop na glavni turnir. V pokalnem turnirju pa je bila pravkar končana prva polovica z rezultatom: Šiška 4 in pol točke, mojster Lj. Furlani 4, Herman in Puc 2 in pol (1), Germek in Šorli 2 in pol. Arrigler 1 in pol točke. Doslej je edino Šiška ostal neporažen. V prvih kolih je igral precej medlo, nato pa je močno »potegnil«. Mojster Furlani igra zelo globoko in sprva je kazalo, da ne bo imel pravega konkurenta. Tako pa se je vsa napetost prenesla na drugo polovico turnirja, ki bo verjetno v znamenju dvoboja Furlani — Šiška. V pozitivnem smislu je zelo presenetil mladi Jan Herman s solidno igro, dočim pa je nepričakovano zatajil eden najmočnejših slovenskih amaterjev Jože Šorli, ki je igral v prvi polovici zelo nesigurno.

Iz 6. kola pokalnega turnirja ČSK prinašamo naslednji partiji:

170. Španska obramba

Beli: Jože Šiška Črni: Jože Šorli

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 00, Le7 6. Te1, d6 7. c3, b5 8. Le2, Lg4 9. d3, 00 10. Sd2, d5 11. exd, Dxd5 12. De2,

Tad8 13. Se4, Sxe4 14. dxe, Dc4 15. Dxe4, bxc 16. La4, Lxf3 17. Lxc6, Td1 18. Txd1, Lxd1 19. Ld5, Le2 20. b3, Td8 21. Le3, La3 22. Te1, Ld3 23. Td1, Td6 24. Lxc4, Lxe4 25. Txd6, exd 26. Lxa6, Lb1 27. Le4, Lxa2 28. Kf1, Lb1 29. Ke2, Le4 30. f3, Lb7 31. b4, d5 32. La2, La6+ 33. Kd4, d4 34. Ld2, dxe 35. Lxc3, Ld3 36. Ld5, Lb5 37. Kc2, Kf8 38. Ld2, La4+ 39. Kb1. Tu je črni prekoračil čas razmišljanja in izgubil. Sicer pa končnice ni več mogoče rešiti, kajti lovec na a3 je zajet in s tem bitka končana.

171. Francoska obramba

Beli: m. Lj. Furlani Črni: Jan Herman

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Sf6 4. Lg5, Le7 5. e5, Sd7 6. h4, e5 7. Lxe7, Ke7: 8. Dg4, Sc6 9. Dg5+, Kf8 10. Dxd8, Sxd8 11. f4, a6 12. a4, exd 13. Se2, Sc6 14. Sf3, Ke7 15. 000, Sc5 16. Sd4+, Se4 17. Tg1, Sxd4 18. Txd4, b5 19. Sd2, Sxd2 20. Kxd2, Ld7 21. axb, Lb5: 22. Lb5+, axb 23. Tb4, Thb8 24. Tf1, Ta4 25. Txa4, bxa 26. Kc3, Tc8+ 27. Kd3, Tb8 28. Kc3, Tc8+ 29. Kd3, Tb8 30. Ta1, Txb2 31. Txa4 remis.

Partije iz Moskve

154. Sicilijanka

(16. kolo šampionata SSSR 1940 v Moskvi) Beli: Boleslavski Črni: Kotov

1. e4, e5 2. Sf3, d6 3. d4, exd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Le2, De7 7. 0-0, e6 8. f4, Se6 9. Kh1, Le7 10. Le3, Ld7 11. De1, h5 12. a3, 0-0 13. Dg3, Tfd8 14. Lf3, Tab8 15. Tad1, b4 16. axb4, Txb4 17. e5. Se8 18. f5, Sxe5 19. fxe5 19. fxe6, fxe6 20. Lg5, Sf6 21. Sf5!!, exf5 22. Sd5!, Sxd5 23. Lxd5+, Kh8 24. Lxe7, Te8 25. Lxd8, Dxd6 26. Lf7, De7 27. Lxe8, Dxe8 28. Td1, f4 29. Txf4, Txb2 30. Tfe4, Txe2 31. Txe5, Dg6 32. Te7, Le6 33. T7xe6 in črni preda.

152. Grünfeldova obramba

(14. kolo šampionata SSSR 1940 v Moskvi) Beli: Petrov Črni: Stolberg

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. g3, d5 4. Lg2, Lg7 5. Sc3!, e6 6. Sf3, 0-0 7. 0-0, b6 8. Se5, Lb7 9. Da4, e6 10. Tfd1, Se8! 11. b4, Sd6 12. e5, Lxe5 13. dxe5, Sc4 14. Lh6, Sb2 15. Db3, Sxd1 16. Sxd1, Tfe8 17. Sc3, f5 18. exf6 e. p., Dxf6 19. Tad1!, Sbd7 20. Sg4, De7 21. h4, La6 22. Db2!, Lc4 23. Lg5, Dg7 24. Sh6+, Kh8 25. Sf7+, Kg8 26. Sh6+, Kf8 27. Td4!, e5 28. Dd2!, Ted8 29. Txc4, dxc4 30. Dd6+, Ke8 31. De6+, Kf8 32. Le7+ in črni preda, ker ne more ubraniti mata.

Š. V Buenos Airesu so bili odigrani trije klubski turnirji, ki so se jih udeležili tudi evropski mojstri, ki se še izza svetovne

olimpiade niso vrnil v Evropo. V prvem turnirju je zmagal znani dunajski mojster prof. Becker z 8 točkami 2. Litavec Feigins 7. V drugem je zmagal Poljak P. Frydman z 11 točkami od 12 možnih; v tretjem pa Guimard z 8 do 10 možnih točk.

22. šahovski oreh

Znabiti vam bo vseč, če vam spet postrežemo z lepo študijo H. M. Mattisona iz Rige. Težka je. Marsikoga bo veljala precej truda.

Beli na potezi dobi

je očitna. Edino upanje belega sta dva nevarna kmeta na damskem krilu. Toda ko bi ne bilo tega vražjega šaha Te6+, ki s tempom ugonobi vse nadeje belega. In vendar gre. Poskusite!

RESITEV 21. SAHOVSKEGA OREHA

Fr. Lazard. Beli: Kf6, Tb8, Le8. Črni: Kh8, Db1 in kmetje na b7, f2, g6, h6. Beli na potezi zmagata: 1. Le6+, Kh7 2. Lg8+, Kh8 3. Lb3+, Kh7 4. Txb7+, Kh8 5. Tb8+, Kh7 6. Lg8+, Kh8 7. Txb1 in beli z lahkoto zmagata.

Tokrat je rešitev cela kopa. Pravilno so rešili: Fr. Letnik, dr. R. Klasinc, L. Gabrijan, Vselovod Vasilijev, Vl. Kobilica, A. Jakolič, Fr. Kovačič, Z. Razboršek, J. Regoršek, D. Ketiš, R. Knecht, M. Vivod, vsi iz Maribora; F. Sajna, Pragersko; Ivan Kazjak, Sv. Lovrenc na Poh.; Janko Marchetti, A. Skorjak, Fr. Detiček, Šmarje pri Jelšah; Fr. Rihtarič, Hrušica-Jesenice; Fr. Skarabot, Murska Sobota; G. Hrčič, Vel. Nedelja; M. Mišura, Benkovac; Jordan Janko, Sv. Jurij ob Ščavnici; Lojze Zajc, Jar. Sašek, Ljubljana; R. Travnica, Zagreb; Fr. Planinc, Meža ob Dr.; R. Goljat, Dovoje-Mišlinja; V. Hajtnik, Slovenj Gradec; Jožefina Kocmut, P. Gaspari, Ptuj. — Zreba je določil nagrado — roman A. Giden »Vatikanske ječe« — Franju Detičku iz Šmarja pri Jelšah.

Kupon za šahovsko nagrado

»Večernik«, 29. novembra 1940

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 56 ur. Najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, opekli, dopisovanja in ženski oglasni listi 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vnositi v vsakem primeru z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pisane odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znanjka za 3 din.

KAM, KJE?

GOSTILNA DERMASTJA

Aleksandrova 18, vsako soboto in nedeljo, kakor tudi ob brezmesnih dnevih jetrnice, krvavice in pečenice. Prvo vrstna vina. 19818-1

preizkušen redilni prašek za svinje pomešuje apetit in hitro zdebelenje. Uspeh z jamčen! 1 zav. REDINA stane din 8.—. Poština povzete za 1, 2, 3 ali 4 zav. din 11.— **DROGERIJA KANC** Maribor, Tyrševa ulica 1 in vse podeželske trgovine

Jutri v soboto vsi na **MIKLAVŽEVANJE** v gostilno pri »Viktorju« (prej Kirbiš), Vetrinjska ul. Koncert, ples, odprto do 2. ure zjutraj (darila se sprejemajo). Se priporoča Viktor Stibler. 20541-1

SLUŽBO DOBI

POSTREŽNICA

se sprejme. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 20537-2

SLUŽKINJA

mlajša, večša kuhe in gospodinjstva, se takoj sprejme. Košaki 39 20533-2

Sprejme se **NATAKARICA**

s 500 din kavcije. Maribor, Smetanova 54. 20516-2

STANOVANJE ODDA

DVOSOBNO STANOVANJE

na novo prepletkano, se pocieni oda Vprašati pri Društvu hišnih posestnikov. 20515-5

TRISOBNO STANOVANJE

z vsem komfortom, v sredini mesta se s 1. decembrom odda. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 20342-5

ENOSOBNO STANOVANJE

se odda v Jadranski ul. 52, pri trgovini Rozman. Po-brežje. 20531-5

SOBO ODDA

SOBA

prazna ali opremljena, velika, z balkonom se takoj odda. Vprašati Glavni trg 22-1, levo. 20551-8

SOBA

z uporabo kopalnice, v bližini kolodvora, se odda. Vpraša se od 12.—14. ure. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 20520-8

SOBA

s posebnim vhomom se odda. Pipuševa 28. 20517-8

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vhomom takoj oddam. Praprotnikova ul. 4, pritličje. 20540-8

SOBA

s štedilnikom se odda. Vrecel-Rotova št. 10, Nova vas. 20546-8

Sončna SOBA

s posebnim vhomom se odda z 1 ali 2 posteljnima, Frančiškanska 21-II, desno. 20555-8

POSEST

Proda se nova zidana

HIŠA

na jako lepem prostoru, lep vrt, primerna za vsako obrt. Vprašati Nova ul. 10, Po-brežje. 20524-11

Radi bolezn oddam na račun dobro vpeliano

BRANJARLO

priključeno z delikatesno in alkoholno prodajo. Potrebna kavcija. V pošte pride samo stoina ženska moč. Ponudbe pod »Takoi« na ogl. odd. lista 20523-11

Lepa

MODERNA HIŠA

3 postate iz Maribora, z velikim vrtom, se proda za din 95.000. »Rapid« realiteta pšarna. Gosposka 28 20547-11

TRGOVCI!

Dokler je še zaloga, založite se s celimi orehi in medom, dobite v Medarni, Ljubljana, Židovska ulica 6. 2558-13

Spomnite se CMD!

Kupujem hrastove hlode

debelosti od 30 cm naprej, I, II, in III. kl. Istotako bukove, debelosti od 40 cm naprej, dolžine od 250, I. kl. za takojšnjo dobavo. Ponudbe poslati na

R. BUKOVAC, Maribor, Kralja Petra trg 1.

OBRT - TRGOVINA

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemniki, preglejte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp. Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

Radi odpotovanja ugodno prodam

POSTELJO

iz trdega lesa, sobno mizo, 2 lepa stola, tšlho, črno sukno in umivalno posodo. Koroska cesta 63, Maribor. 20545-17

ŽENSKI KOTIČEK

NOGAVICE

rokavice, perilo, trikotaža, volna, pletenine, Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

Pristen

MED IN JABOLKA

razne vrste na drobno oddaja Kmetijska družba, Meljska cesta 12. 20451-18

Oglašujte!

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernika« čimprej v tednu, najkasneje do

petka 17. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši, kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelek.

Uajenca

s plačo sprejme »SOFRA« Maribor, Gregorčičeva ulica 24

Naročniki pri naših inseren- kupujte tih ter oglašujte